

ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
**The Effect of Storyline Learning Experience on Thai Language Understanding of
Second Grade Childhood under the Department of Education, Bangkok**

รุ่งนภา อิมสิน
Rungnapa Aimsin

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
**Master of Education Thesis in Curriculum and Instruction
Phetchaburi Rajabhat University**

2555

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย นางสาวรุ่งนภา อิ่มสิน
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุมาลี พงศ์ดิยะไพบุลย์)

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ)

.....กรรมการ
อาจารย์ (ดร. สุมาลี พงศ์ดิยะไพบุลย์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

.....
(ดร. วิวัฒน์ วรวงษ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิวัต กลิ่นงาม)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร **ผู้วิจัย** นางสาวรุ่งนภา อิ่มสิน
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน **พ.ศ.** 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (ห่านุกุลวิทยา) แขวงสามคำ เขตบางขุนเทียน สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวนนักเรียน 68 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 34 คน กลุ่มควบคุม 34 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ จำนวน 25 แผน แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 25 แผน และแบบทดสอบวัดความเข้าใจภาษาไทยจำนวน 2 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ สูงกว่าหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลที่ได้จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 มีความเข้าใจภาษาไทยมากขึ้นเมื่อได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เพราะนักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เร็วและเกิดการจดจำที่คงทน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ครู และผู้สนใจทั่วไปที่จะนำการสอนแบบสตอรี่ไลน์ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอนต่อนักเรียนในระดับชั้นต่างๆ ต่อไป

Thesis Title : The Effect of Storyline Learning Experience on the Thai Language Understanding of Second Grade Preschoolers under the Department of Education, Bangkok.

Researcher : Miss Rungrapa Aimsin **Major :** Curriculum and Instruction Academic **Year :** 2012

Abstract

The purposes of this research were to compare the effect of storyline learning experience on the Thai language understanding of second grade preschoolers. The sample consisted of the second grade preschoolers of San-Jao School (Hao -Nu-Goon-Wittaya), Sa-Mae-Dam subdistrict, Bangkok-Thian, under the Department of Education in Bangkok, in the second semester of academic year 2010. Sixty-eight preschoolers and thirty four preschoolers were purposively randomly selected into the experimental and control groups with 34 in each. The instruments were 25 lesson plans of storyline learning experience and 25 lesson plans of regular learning experience and two forms of Thai language understanding test. The statistic for data analysis was t-test.

The results of the research revealed that

1. Thai language understanding of second grade preschoolers after learning through storyline learning experience was higher than those of before learning experience was significantly at .05 level.
2. Thai language understanding of second grade preschoolers after learning through storyline learning experience was higher than those of after learning through regular learning experience were significantly at .05 level.

The results of this research suggested that the second grade preschoolers have better understanding in Thai language when they have learned through a storyline because they have learned from real experience which made them learn faster and remember longer. Therefore, this research will be useful for students, teachers and others who are interested in using this storyline learning experience as a guideline for teaching students in other class levels.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดีด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.สุมาลี พงศ์ติยะไพบุลย์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุเทพ ลิ้มอรุณ ประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ และมีคุณค่า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรรวี ศรีสุคนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัญญา ทองนิล ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นางอุทิศ จัดประจง ผู้อำนวยการโรงเรียนศาลเจ้า (ห้าวบุญลือวิทยา) ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอขอบใจนักเรียน ชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทดลองอย่างดียิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อตอบแทน พระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน

รุ่งนภา อิ่มสิน
มิถุนายน 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(9)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	10
บทที่	
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์.....	11
ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	22
ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ.....	24
ความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจ.....	27
ความรู้เกี่ยวกับภาษา.....	33
ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีทางภาษา.....	36
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52

บทที่

3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือในการวิจัย.....	56
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	56
แบบแผนการวิจัย.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64

บทที่

4 ผลการวิจัย.....	67
ตอนที่ 1 คุณสมบัติของเครื่องมือในการวิจัย.....	67
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68

บทที่

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
การอภิปรายผล.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	75

บรรณานุกรม.....	76
-----------------	----

ภาคผนวก.....	80
--------------	----

ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย	81
ภาคผนวก ข แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์.....	88
ภาคผนวก ค แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ.....	95
ภาคผนวก ง แบบทดสอบก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	104
ภาคผนวก จ ค่าความยาก - ง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย.....	115
ภาคผนวก ฉ ตารางประเมินความสอดคล้องระหว่างตัวแปรกับข้อคำถามของแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย.....	119
ภาคผนวก ช ตารางประเมินความสอดคล้องระหว่างตัวแปรกับแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์.....	132

ภาคผนวก ข ผลงานนักเรียน.....	135
ประวัติผู้วิจัย.....	143

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 การเปรียบเทียบกระบวนการทางปัญญาที่ใช้คำศัพท์เดิมและคำศัพท์ใหม่	28
2.2 คำสำคัญและพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกทางความสามารถ ด้านความเข้าใจตามแนวคิดทฤษฎีของบลูม.....	29
2.3 คำสำคัญและพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกทางความสามารถด้าน ความเข้าใจตามทฤษฎีของฟิวเจอร์ที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีของบลูม...	31
2.4 การสังเคราะห์ความสามารถด้านความเข้าใจของบลูมและข้อคำถาม ของแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย.....	32
3.1 วันเวลาในการดำเนินการทดลองการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ สตอรี่ไลน์ สารการเรียนรู้ที่ 2 หน่วยบุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็กของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2.....	61
4.1 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียน ระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับก่อนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบปกติ.....	68
4.2 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียน ระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์.....	69
4.3 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้น ปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดย ใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ.....	70
4.4 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้น ปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับหลังการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ.....	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 1 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ประกอบกับหมวด 4 มาตรา 22 ได้กำหนดแนวทางการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มาตรา 24 (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และมาตรา 24 (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งการใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 31) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ยังได้วางแนวทางการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยโดยคำนึงถึงอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ซึ่งเด็กได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด มีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนเด็กอื่น ผู้ใหญ่ ภายใต้อาณาเขตที่

เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งมีขอบข่ายการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุม 7 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ 2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก 3) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม 4) การพัฒนาสังคมนิสัย 5) การพัฒนาการคิด 6) การพัฒนาภาษา และ 7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 40 - 42)

ทิสนา แคมณี และคณะ (2535 : 7) กล่าวว่า ภาษามีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เป็นอย่างมาก พัฒนาการทางภาษาของมนุษย์เริ่มจากภาษาพูดไปสู่ภาษาเขียน ดังนั้นการเรียนรู้ด้านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยจึงเน้นที่ภาษาพูด การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็กต่อไป พัฒนาการทางภาษาประกอบด้วย การเรียนรู้ความหมายของคำใหม่ ๆ ความเข้าใจประโยคต่างๆ ที่ซับซ้อน ความสามารถในการสร้างประโยคซับซ้อน การขยายความสิ่งที่พูดเพื่อสื่อสารให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำลังพูด และการใช้ภาษาเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว พัฒนาการทางภาษายังอาจหมายถึง การพัฒนาด้านการฟัง การอ่าน และการเขียน รวมตลอดถึงความเข้าใจคำต่าง ๆ ที่เขียนและกระบวนการเขียน

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยด้านการพัฒนาภาษา ควรจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 42) หรือให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกรักใคร่ ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์พัฒนาทางภาษาของเด็กแต่ละคนแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งด้านความสมบูรณ์ทางร่างกาย ประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ที่เด็กได้รับ ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ ที่สัมพันธ์กับพัฒนาการทางภาษาที่สำคัญจำแนกได้ คือ ความพร้อมทางร่างกาย ความพร้อมทางสติปัญญา ความพร้อมทางสิ่งแวดล้อม และแรงจูงใจให้ใช้ภาษา นอกจากนี้เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้ภาษาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง และสิ่งต่างๆ จากการได้เห็น ได้ฟัง ได้สัมผัส การลองผิดลองถูก การเร้า และการให้แรงเสริม เป็นสิ่งช่วยให้เด็กมีพัฒนาการภาษา จนกระทั่งสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ กระบวนการเรียนรู้ภาษาจะพัฒนาตามลำดับจากการเลียนแบบเสียงที่ได้ยิน แสดงท่าทางตามเสียงนั้น เมื่อเด็กนำมาทดลองใช้แล้วได้รับการตอบสนอง เด็กจะสะสมความจำและรับการใช้ภาษานั้นมาเป็นของตน การพูด การชี้แนะ และปฏิสัมพันธ์ของผู้ใหญ่จึงมีความหมายกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กมาก การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่ดีสำหรับเด็ก คือ การเปิดโอกาส

ให้เด็กพูด สนทนา ได้ตอบ หัดฟัง ฟังอ่าน การฝึกให้เด็กจดจำเรื่องราวจะช่วยในการพัฒนาภาษาของเด็ก (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551 : 142)

การสอนภาษาให้กับเด็กปฐมวัยเป็นการเตรียมความพร้อมการเรียนรู้ที่นอกจากการสื่อสารกับผู้อื่นได้แล้วยังหมายถึงการเรียนรู้หนังสือด้วย จุดประสงค์ของการส่งเสริมพัฒนาการภาษาให้กับเด็กปฐมวัยอยู่ที่การส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารด้วยการเรียนรู้คำศัพท์ การใช้ประโยค การลำดับการเล่าเรื่อง การรู้หนังสือ และความพร้อมในการเรียนรู้ที่สูงขึ้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551 : 142) การเรียนรู้ภาษาที่ดีเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้เมื่อโตขึ้น เด็กควรได้เรียนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อย่างบูรณาการ ซึ่งการเรียนภาษาแบบเน้นประสบการณ์ (Whole Language) จะช่วยเด็กได้มากเพราะเป็นการเรียนรู้ภาษาที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นจริงและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เรียน โดยเรียนไปพร้อมกันทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยใช้สถานการณ์ต่างๆ ทุกที่ทุกแห่งและทุกวิชามารวมบูรณาการสร้างความคุ้นเคยทางภาษาและเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการเรียนรู้ที่เกิดจากผู้เรียนเอง มีครูเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาและร่วมแก้ไขให้ถูกต้อง และผู้เรียนสามารถตัดสินใจใช้ภาษาด้วยตนเอง การสอนภาษาเด็กปฐมวัยควรใช้คำที่มาจากนิทาน หรือเรื่องราวที่เด็กสนใจมาสอน แล้วช่วยให้เด็กเรียนรู้ถ้อยคำจากใจความ สร้างความคุ้นเคยโดยให้เด็กฝึกการใช้ถ้อยคำ การพัฒนาความสามารถด้านการฟังด้วยการให้เด็กอายุ 4 - 5 ขวบ เล่าเรื่องต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบกับการพูดเล่าเรื่อง (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551 : 142 - 143)

Storyline มาจากคำว่า Story และ Line ซึ่งหมายถึง เส้นทางของเรื่อง หรือแนวของเรื่อง เป็นการดำเนินเรื่องที่เรียงติดต่อกันเป็นลำดับจุดเส้นเชือก การสอนด้วยวิธี Storyline หรืออาจเรียกว่า Storyline Approach หรือ Storyline Method เป็นวิธีการที่ได้รับการคิดค้นและพัฒนาในสก็อตแลนด์ โดย Steve Bell และ Sallie Harkness ซึ่งทั้งสองท่านเรียกได้ว่าเป็น The origination of the Scottish Storyline Method (Jeff Creswell, 1977) ทั้งสองได้ร่วมกันพัฒนาวิธีสอนนี้กับเพื่อนร่วมงานอีกท่านคือ Fred Rendell ทั้งสามท่านทำงานที่ Inservice Department ของ Jordanhill College of Education เมืองกลาสโกว์ สก็อตแลนด์ การพัฒนาวิธีสอนนี้โดยนักการศึกษาชาวสก็อต ทำให้ Storyline ได้ชื่อว่าเป็น Scottish Method อีกชื่อหนึ่ง Storyline เป็นวิธีสอนที่นิยมแพร่หลายต่อมาในหลายประเทศในยุโรปและอเมริกา (วลัย พานิช, 2547 : 31) ซึ่งหลักการของสตอรีไลน์จะเกี่ยวข้องกับการสอนคือ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน เน้นการปฏิบัติและการเสริมแรง เน้นการเรียนการสอนที่เป็นบูรณาการ เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพในการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน และเน้นเรื่องการตั้งคำถามของผู้สอน (วลัย พานิช, 2547 : 31 - 33)

วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ (Storyline Method) เป็นวิธีการจัดประสบการณ์ที่ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ 4 อย่าง คือ

1) ฉาก (Setting) ได้แก่ สถานที่หรือสภาพกว้างๆ ที่เป็นการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสถานที่เกิด เหตุการณ์ต่าง ๆ สถานที่ที่อยู่อาศัยของตัวละครในเรื่องนั้นๆ โดยจะมีเงื่อนไขของเวลา เช่น เวลาในปัจจุบัน เวลาในยุคประวัติศาสตร์ เป็นต้น ส่วนสถานที่จะเป็นตัวกำหนดตามเรื่องที่สร้างขึ้น เช่น เรือเดินสมุทร บ้านเรือน ชายทะเล สถานีขนส่งเกาะ ธนาคาร สถานีตำรวจ เป็นต้น ซึ่งผู้สอน จะต้องตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนตอบคำถาม แล้วสร้างขึ้นตามคำตอบหรือจินตนาการของตน

2) ตัวละคร (Character) ได้แก่ คนหรือสัตว์ที่มีชีวิตโลดแล่นอยู่ในเนื้อเรื่อง โดยต้องคำนึง อยู่เสมอว่า จะต้องให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในเรื่องที่จะเรียนด้วย โดยผู้เรียนจะมีฐานะเป็นตัวละคร ตัวหนึ่งของเรื่อง ซึ่งอาจสร้างเป็นสัญลักษณ์ ตุ๊กตา หรือหุ่นแทนก็ได้ ตัวละครนั้นๆ จะมีบทบาทในการ เดินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและมีความรู้สึกว่าตัวละครเหล่านั้นเป็น ตัวแทนของเราจริง ๆ จนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ ตัวละครหรือหุ่นที่สร้างขึ้นจะต้องมีความกลมกลืน และสัมพันธ์กับฉาก เช่น ฉากเป็นเรือเดินสมุทร ตัวละครก็คือลูกเรือ กัปตันเรือ ตันหน ผู้โดยสาร ฉาก เป็นธนาคาร ตัวละครก็คือ ผู้จัดการ/เจ้าหน้าที่/ลูกค้า/ยาม เป็นต้น

3) การดำเนินชีวิต (A Way of life) ได้แก่ เรื่องราวในการดำรงชีวิตโดยปกติของตัว ละคร เช่น กิจกรรมประจำวันตัวละครแต่ละคน เป็นต้น

4) เหตุการณ์ (Event) ได้แก่ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือปัญหาในความเป็นจริงที่ ตัวละครต้องเผชิญหรือเป็นการสร้างสถานการณ์สมมุติขึ้นมา แล้วให้ผู้เรียนเรียนรู้ สร้างความ ตระหนัก ผูกพันกับปัญหาตามจุดประสงค์ของวิชาต่าง ๆ ที่ผู้สอนวิเคราะห์จากหลักสูตร เช่น ปรากฏการณ์ธรรมชาติ การท่องเที่ยว วันสำคัญ การทำงาน อุบัติภัยหรือภัยธรรมชาติต่าง ๆ เป็นต้น คำถามที่ผู้สอนใช้กับผู้เรียนในแต่ละองค์จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของ ผู้เรียนได้อย่างไม่จำกัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของประเด็นเป็นหลัก ความสามารถในการ ใช้คำถามของครู ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละคนที่จะ แลกเปลี่ยนถ่ายทอดซึ่งกันและกัน แน่นอนที่สุดว่าผู้เรียนแต่ละคนจะมีโอกาสพัฒนา ความสามารถให้เต็มศักยภาพของตน

ซึ่งองค์ประกอบหลักทั้ง 4 นี้ จะนำมาใช้เป็นเส้นทางการดำเนินเรื่องให้เป็นไปตาม สารการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้โดยมีหลักการที่เป็นพื้นฐานในการออกแบบ การสอน คือ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกิจกรรมที่ต้องลงมือปฏิบัติจริง อาศัยการบูรณาการทักษะ และองค์ความรู้จากกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กได้แสดงความสามารถของตนและมีโอกาส ได้เรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับประโยชน์ของการสอนแบบสตอรีไลน์ซึ่งเน้นการสื่อสาร

(Communication) เด็กทุกคนต้องการพูดคุยและการรับฟัง สตอรี่ไลน์เน้นการปรึกษาหารือหรือพูดคุย ร่วมวางแผน ผู้เรียนต่างต้องรับฟังกันและกัน และเสนอความคิดเห็นด้วย (วลัย พานิช, 2547 : 45) นอกจากนี้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ยังสามารถเชื่อมต่อระดับความยากง่ายของความรู้ให้แก่ เด็กแต่ละคน ทำให้เด็กเพลิดเพลินกับการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริม ทักษะต่าง ๆ เช่น การพัฒนาทักษะทางภาษาในการสื่อสาร เป็นต้น

ด้วยหลักการและประโยชน์ของการสอนแบบสตอรี่ไลน์ที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยมีความสนใจ ที่จะศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของ นักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โดยนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มาใช้ในการ ส่งเสริมความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 และเพื่อเป็นแนวทางในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ในเรื่องอื่น ๆ ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและผู้สนใจทั่วไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

สมมุติฐานการวิจัย

ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์สูงกว่าหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของกลุ่มโรงเรียนเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 480 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 68 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 34 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดประสบการณ์แบบสตอรี่ไลน์

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความเข้าใจภาษาไทย

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกสาระการเรียนรู้เรื่องที่ 2 คือ หน่วย บุคคลและสถานที่แวดล้อมตัวเด็ก ซึ่งประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 5 หน่วย ได้แก่ 1) หน่วยบ้านแสนสุข ประกอบด้วยเรื่องย่อย 5 เรื่อง คือ (1) เรื่องส่วนประกอบของบ้าน (2) ลักษณะของบ้าน (3) สมาชิกในบ้าน (4) หน้าที่ของสมาชิกในบ้าน และ (5) การทำความสะอาดบ้าน 2) หน่วยชุมชนของเรา (ตลาดในชุมชน) ประกอบด้วยเรื่องย่อย 5 เรื่อง คือ (1) ลักษณะของตลาด (2) บุคคลในตลาด (3) หน้าที่ของบุคคลในตลาด (4) วิถีชีวิตในตลาด และ (5) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในตลาด 3) หน่วยชุมชนของเรา (อาชีพในชุมชน) ประกอบด้วยเรื่องย่อย 5 เรื่อง คือ (1) อาชีพต่างๆ ในชุมชน (2) หน้าที่ของอาชีพต่างๆ (3) อุปกรณ์ของอาชีพต่างๆ (4) สถานที่ทำงานของอาชีพต่างๆ และ (5) วิถีชีวิตของอาชีพต่างๆ 4) หน่วยชุมชนของเรา (ความปลอดภัยในชุมชน) ประกอบด้วยเรื่องย่อย 5 เรื่อง คือ (1) ลักษณะของชุมชน (2) สัญญาณไฟจราจร (3) เครื่องหมายจราจร (4) ตำรวจจราจร และ (5) อุปกรณ์ของตำรวจจราจร 5) หน่วยชุมชนของเรา (สุขภาพอนามัยในชุมชน) ประกอบด้วยเรื่องย่อย 5 เรื่อง คือ (1) การดูแลสุขภาพในชุมชน (2) สถานที่ออกกำลังกายในชุมชน (3) อาหารที่มีประโยชน์ (4) อาหารที่ไม่มีประโยชน์ และ (5) การดูแลสุขภาพสาธารณะ

4. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 5 สัปดาห์

ข้อตกลงเบื้องต้น

ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมอาจมีความยืดหยุ่นได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือกระทำเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติ ทำให้เด็กเข้าใจโลกเรียนรู้วิถีคิด การสื่อความคิดของตนเองกับผู้อื่น สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ได้รับสู่ประสบการณ์อื่นและนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขต่อไป

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิต และสถานการณ์ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญที่เกี่ยวกับความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีการผูกเรื่องให้เป็นตอนๆ ให้ต่อเนื่องกันและเรียงลำดับเรื่องตามเหตุการณ์ หรือเรียกว่าการกำหนดเส้นทางเดินเรื่อง มีการใช้คำถามหลักในการดำเนินเรื่องเพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ ประกอบด้วย 5 เรื่อง คือ เรื่องบ้านแสนสุข เรื่องชุมชนของเรา(ตลาดในชุมชน) เรื่องชุมชนของเรา (อาชีพในชุมชน) เรื่องชุมชนของเรา (ความปลอดภัยในชุมชน) และเรื่องชุมชนของเรา (สุขภาพอนามัยในชุมชน)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และเกิดการพัฒนาพัฒนาการด้านต่างๆ โดยผ่านขั้นตอนที่สำคัญสี่ประการ คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นสรุป และขั้นประเมินผล

ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียน โดยอธิบายหรือยกตัวอย่างให้ผู้อื่นเข้าใจได้

ภาษา หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจความหมายหรือจุดประสงค์ของผู้ส่งสาร สามารถสื่อสารกันเข้าใจ

ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียน และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้

นักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หมายถึง นักเรียนชาย - หญิงที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปฐมวัยของโรงเรียนสาธิตเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

กลุ่มทดลอง หมายถึง นักเรียนชาย - หญิงที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ของโรงเรียนสาธิตเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

กลุ่มควบคุม หมายถึง นักเรียนชาย - หญิงที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยของโรงเรียนสาธิตเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งทดลองเปรียบเทียบความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ ว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจภาษาไทยแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติหรือไม่โดยอาศัยกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

1. กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต้น ซึ่งได้แก่

1.1 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการแนวคิด ทฤษฎี รูปแบบของการจัดประสบการณ์แบบสตอรี่ไลน์ของ สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2552) ซึ่งรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ฉาก (Setting) ได้แก่ สถานที่หรือภาพกว้างๆ ที่เป็นความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุการณ์ต่างๆ สถานที่อยู่อาศัยของตัวละครในเรื่องนั้นๆ โดยจะมีเงื่อนไขของเวลา เช่น เวลาในปัจจุบัน เวลาในยุคประวัติศาสตร์ เป็นต้น ส่วนสถานที่จะเป็นตัวกำหนดตามเรื่องที่สร้างขึ้น เช่น เรือเดินสมุทร บ้านเรือน ชายทะเล สถานีขนส่ง เกาะ ธนาคาร สถานีตำรวจ เป็นต้น ซึ่งผู้สอนจะต้องตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนตอบคำถาม แล้วสร้างขึ้นตามคำตอบหรือจินตนาการของตน

องค์ประกอบที่ 2 ตัวละคร (Character) ได้แก่ คนหรือสัตว์ที่มีชีวิตโลดแล่นอยู่ในเนื้อเรื่อง โดยต้องคำนึงอยู่เสมอว่าจะต้องให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในเรื่องที่จะเรียนด้วย โดยผู้เรียนจะมีฐานะเป็นตัวละครตัวหนึ่งของเรื่อง ซึ่งอาจสร้างเป็นสัญลักษณ์ ตุ๊กตา หรือหุ่น

แทนก็ได้ ตัวละครนั้นๆ จะมีบทบาทในการเดินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ และมีความรู้สึกว่าตัวละครเหล่านั้นเป็นตัวแทนของเราจริง ๆ จนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ ตัวละครหรือหุ่นที่สร้างขึ้นจะต้องมีความกลมกลืนและสัมพันธ์กับฉาก เช่น ฉากเป็นเรือเดินสมุทร ตัวละครก็คือลูกเรือ กัปตันเรือ ตันหน ผู้โดยสาร ฉากเป็นธนาคาร ตัวละครก็คือ ผู้จัดการ/เจ้าหน้าที่/ ลูกค้า/ยาม เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 3 การดำเนินชีวิต (A Way of Life) ได้แก่ เรื่องราวในการดำรงชีวิต โดยปกติของตัวละคร เช่น กิจกรรมประจำวันตัวละครแต่ละคน เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 4 เหตุการณ์ (Event) ได้แก่ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือ ปัญหาในความเป็นจริงที่ตัวละครต้องเผชิญหรือเป็นการสร้างสถานการณ์สมมุติขึ้นมา แล้วให้ผู้เรียนเรียนรู้ สร้างความตระหนัก ฟึกแก้ไขปัญหตามจุดประสงค์ของวิชาต่าง ๆ ที่ผู้สอนวิเคราะห์ จากหลักสูตร เช่น ปรากฏการณ์ธรรมชาติ การท่องเที่ยว วันสำคัญ การทำงาน อุบัติภัยหรือ ภัยธรรมชาติต่าง ๆ เป็นต้น คำถามที่ผู้สอนใช้กับผู้เรียนในแต่ละองค์จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างไม่จำกัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของประเด็นเป็นหลัก ความสามารถในการใช้คำถามของครู ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละคนที่จะแลกเปลี่ยนถ่ายทอดซึ่งกันและกัน แน่นอนที่สุดว่าผู้เรียนแต่ละคนจะมีโอกาสพัฒนาความสามารถให้เต็มศักยภาพของตน

1.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในคู่มือครูของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีลำดับ ขั้นตอนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ดังนี้

1.2.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูใช้คำถามหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียน และดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้มาอยู่ที่การสอนและพร้อมที่จะเริ่มเรียน

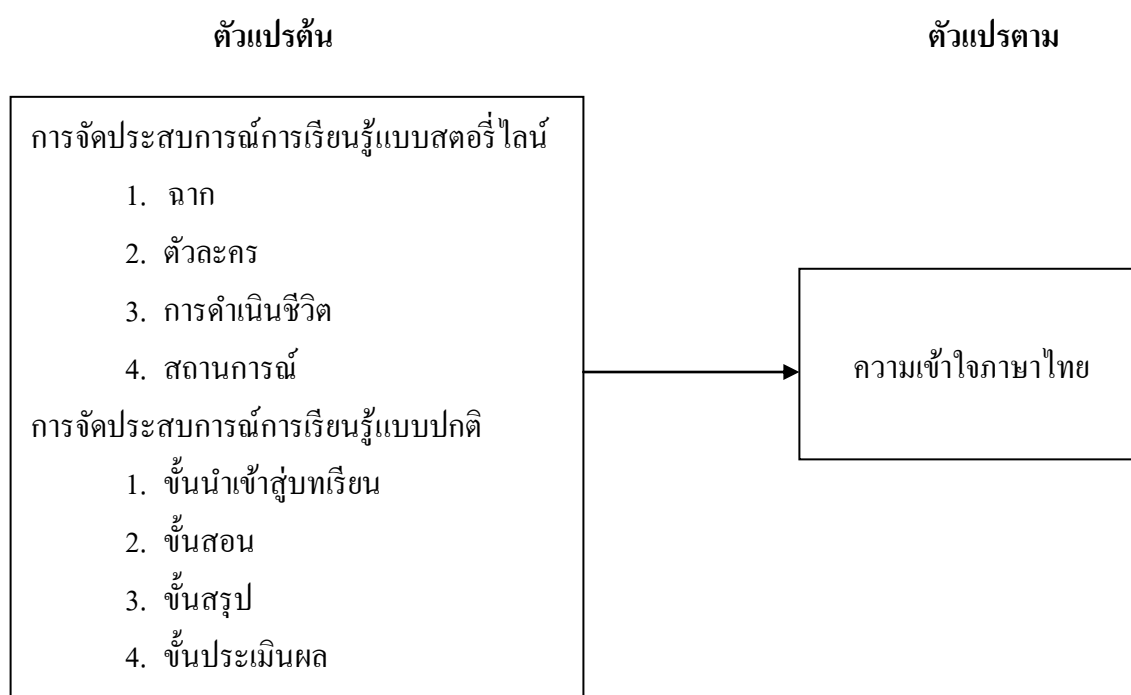
1.2.2 ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ครูดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ความรู้ในเนื้อหาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในการสอนนั้นอาจใช้กิจกรรมต่างๆ เช่น การอภิปราย บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร เพื่อช่วยให้การสอนน่าสนใจและเร้าความสนใจของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

1.2.3 ขั้นสรุปบทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

1.2.4 ขั้นวัดผลและประเมินผล เป็นขั้นตอนการทำแบบฝึกหัด หรือทำแบบทดสอบ เพื่อให้ทราบว่านักเรียนมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด

2. กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม ได้แก่ ความเข้าใจภาษาไทย ซึ่งหมายถึงความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ซึ่งทำให้นักเรียนมีความเข้าใจภาษาไทยสูงขึ้น
2. ได้แนวทางให้ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องนำความรู้จากผลการวิจัยไปจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนในระดับชั้นปฐมวัย
3. เป็นข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาสำหรับผู้บริหาร ศึกษาพิเศษ วิทยากรสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา เรื่อง ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์
2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
3. ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ
4. ความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจ
5. ความรู้เกี่ยวกับภาษา
6. ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีทางภาษา
7. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

1.1 ความเป็นมาและความหมายของสตอรี่ไลน์

วลัย พานิช (2547 : 31) กล่าวถึงความเป็นมาของสตอรี่ไลน์ไว้ว่า Storyline มาจากคำว่า Story และ line ซึ่งหมายถึง เส้นทางของเรื่อง หรือแนวของเรื่อง เป็นการดำเนินเรื่องที่เรียงติดต่อกันเป็นลำดับจุดเส้นเชือก การสอนด้วยวิธี Storyline หรืออาจเรียกว่า Storyline Approach หรือ Storyline Method เป็นวิธีการที่ได้รับการคิดค้นและพัฒนาในสก๊อตแลนด์ โดย Steve Bell และ Sallie Harkness ซึ่งทั้งสองท่านเรียกได้ว่าเป็น The origination of the Scottish Storyline Method (Jeff Creswell, 1977) ทั้งสองได้ร่วมกันพัฒนาวิธีสอนนี้กับเพื่อนร่วมงานอีกท่าน คือ Fred Rendell ทั้งสามท่านทำงานที่ Inservice Department ของ Jordanhill College of Education เมืองกลาสโกว์ สก๊อตแลนด์ การพัฒนาวิธีสอนนี้โดยนักการศึกษาชาวสก๊อต ทำให้ สตอรี่ไลน์ ได้ชื่อว่าเป็น Scottish Method อีกชื่อหนึ่ง สตอรี่ไลน์ เป็นวิธีสอนที่นิยมแพร่หลายต่อมาในหลายประเทศในยุโรปและอเมริกา

สตอรี่ไลน์ ถือว่าเป็น Approach หรือ Method ที่ได้รับการคิดค้นและพัฒนาใน สก๊อตแลนด์จนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักพร้อมกับชื่อ Professor สตีฟ เบลซึ่งเป็นผู้ที่พัฒนาแนวคิดที่ จนเป็นที่แพร่หลาย (พิมพันธ์์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2548 : 16) และสามารถแก้ปัญหา การบูรณาการหลักสูตรชั้นประถมศึกษาในสก๊อตแลนด์ได้เป็นที่น่าพอใจ จึงมีการนำวิธีการสตอรี่ไลน์ ไปเผยแพร่ในประเทศเยอรมัน เนเธอร์แลนด์ ไอซ์แลนด์ เดนมาร์ก และสหรัฐอเมริกา สำหรับ ประเทศไทย สตีฟ เบล ได้เดินทางมาให้การอบรมเป็นครั้งแรกกับอาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (ชนาธิป พรกุล, 2545 : 159) สำหรับประเทศไทยขณะนี้ถือว่า สตอรี่ไลน์ เป็นหนึ่งใน นวัตกรรมการศึกษาที่เป็นกระบวนการ ดังนั้นอาจถือว่าเป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ สตอรี่ไลน์ จะมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (พิมพันธ์์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2548 : 16)

จากความเป็นมาของการจัดประสบการณ์แบบสตอรี่ไลน์ได้นักวิชาการได้ให้ ความหมายของสตอรี่ไลน์ดังนี้

ชนาธิป พรกุล (2545 : 159) กล่าวถึงสตอรี่ไลน์ว่า การสอนแบบสตอรี่ไลน์ จัดว่า เป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่เปลี่ยนวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใหม่โดยสิ้นเชิง เป็นวิธีที่ใช้ สอนเนื้อหาหลักสูตรบูรณาการ และทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนตลอดเวลา วิธีนี้ใช้ประโยชน์ของ เรื่องสร้างความรู้ที่มีความหมายและเหมือนชีวิตจริงเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้บทสนทนาและทักษะ ผู้เรียนและผู้สอนจะร่วมมือกันทำงานสร้างฉาก และตัวละครให้ดำเนินเรื่องที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ เกิดขึ้นจริง ผู้สอนและผู้เรียนจะแบ่งปันความคิด และความรู้สึกละเอียดของการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งนับว่า เป็นการสร้างหุ่นส่วนการเรียนรู้ที่เป็นกลายมิตอย่างแท้จริง

ฉันท ชาติทอง (2550 : 186) กล่าวถึงสตอรี่ไลน์ว่า เป็นการนำสาระการเรียนรู้จาก หลากหลายมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เพื่อจัดการเรียนรู้ภายใต้หัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน โดยผูกเรื่อง เป็นตอน ๆ (Episode) เรื่องแต่ละตอนจะต่อเนื่องกันและมีลำดับเหตุการณ์ (Sequence) และเส้นทาง การเดินเรื่อง (Topic line) และใช้คำถามหลัก (Key questions) เป็นตัวนำไปสู่กิจกรรม (Activity) อย่าง หลากหลายโดยการลงมือปฏิบัติจริง เน้นการคิด วิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม

พิมพันธ์์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2551 : 101) กล่าวถึง สตอรี่ไลน์ว่าเป็น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้น อย่างต่อเนื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์หรือเรียกว่าการกำหนดเส้นทางการเดินเรื่อง (Topic line) และใช้คำถามหลัก (Key Questions) เป็นตัวนำไปสู่การให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อสร้าง ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีการบูรณาการระหว่างวิชา หรือสหวิทยาการ

(Interdisciplinary Integration) และผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อเป้าหมายให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ และสามารถถ่ายโอนความรู้ได้

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551 : 154) กล่าวถึงสตอรี่ไลน์ว่า เป็นการสอนที่ใช้กระบวนการปูเรื่องเป็นฉากๆ หรือเป็นตอนๆ อย่างต่อเนื่องเป็นลำดับเหมือนเดินเรื่อง โดยแต่ละฉากของเรื่องต่อกันด้วยการใช้คำถามที่ครูจัดเตรียมเป็นตัวเชื่อมเรื่องและขยายการเรียนรู้ ในการเรียนเด็กจะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองจากเรื่องที่จินตนาการตามความเป็นจริงตามเรื่องที่ครูกำหนดเป็นลำดับ ความรู้ใหม่ที่เด็กได้เกิดจากการดำเนินเรื่องตามแนวการเดินเรื่องของครูแล้วผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการกระทำจริงของตนเอง (Bell & Fifield, 1998)

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552 : 198) กล่าวถึงสตอรี่ไลน์ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ Storyline เป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่มีการนำเอาสาระการเรียนรู้จากหลายกลุ่มสาระมาเชื่อมต่อโยงกัน เพื่อจัดการเรียนรู้ภายใต้หัวข้อเรื่อง (Episode) เรื่องแต่ละตอนจะต่อเนื่องและมีลำดับเหตุการณ์ (Sequence) หรือเรียกว่า เส้นทางการเดินเรื่อง (Topic Line) และใช้ถ้อยคำถามหลัก (Key Questions) เป็นตัวนำไปสู่การเรียนรู้ทำกิจกรรม (Activity) อย่างหลากหลาย ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง ได้ลงมือปฏิบัติจริง เน้นทักษะการคิด การวิเคราะห์ การตัดสินใจ กระบวนการกลุ่ม ตลอดจนการสร้างความรู้ด้วยตัวเอง ดังนั้น การจัดการรูปแบบ Storyline จึงเป็นการบูรณาการเนื้อหาสาระและทักษะกระบวนการต่างๆ เข้าด้วยกัน

ทิสนา แยมณี (2552 : 54) กล่าวถึงสตอรี่ไลน์ว่า เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มีลักษณะบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรและทักษะการเรียนรู้จากหลายสาขาวิชาเข้าด้วยกัน โดยให้ผู้เรียนได้สร้างเรื่องขึ้นด้วยตนเอง โดยผู้สอนทำหน้าที่วางเส้นทางเดินเรื่องให้โดยการดำเนินเรื่องแบ่งเป็นตอน ๆ (Episode) แต่ละตอนประกอบด้วยกิจกรรมย่อยที่เชื่อมโยงกันด้วยคำถามหลัก (Key Question) ลักษณะของคำถามหลักที่เชื่อมโยงเรื่องราวให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องมี 4 คำถาม ได้แก่ ที่ไหน ใคร ทำอะไร/อย่างไร และมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ผู้สอนจะใช้คำถามหลักเหล่านี้เปิดประเด็นให้ผู้เรียนคิดร้อยเรียงเรื่องราวด้วยตนเอง รวมทั้งสร้างสรรค์ชิ้นงานประกอบกันไป การเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าวจึงช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ใช้ประสบการณ์และความคิดของตนอย่างเต็มที่และมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น อภิปรายร่วมกัน และเกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

จากความหมายของสตอรี่ไลน์จากนักวิชาการที่ได้ให้ไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการดำเนินการสอนคล้ายกับนิทาน มีการผูกเรื่องให้เป็นตอนๆ ให้ต่อเนื่องกันและเรียงลำดับเรื่อง

ตามเหตุการณ์ หรือเรียกว่าการกำหนดเส้นทางเดินเรื่อง มีการใช้คำถามหลักในการดำเนินเรื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้

1.2 องค์ประกอบของการจัดประสบการณ์แบบสตอรีไลน์

องค์ประกอบสำคัญของการจัดประสบการณ์แบบสตอรีไลน์มีดังต่อไปนี้

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2551 : 19) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของสตอรีไลน์ ประกอบด้วย

1. การจัดฉาก (Setting the Scene) เป็นการระบุเวลา สถานที่ สิ่งแวดล้อมต่างๆ
2. ตัวละคร (Characters) ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับฉากหรือเหตุการณ์ในข้อ 1
3. การดำเนินชีวิต (A way of Life) เป็นการดำเนินชีวิตหรือเป็นเรื่องราวของตัวละครในข้อ 2
4. มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น หรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข (Events, Incidents, or Real Problems to be Solved)

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552 : 202 - 203) กล่าวว่า องค์ทั้ง 4 ของเส้นทางเดินเรื่องมีความสำคัญอย่างมากต่อ Storyline Method ลักษณะต่างๆ ขององค์เหล่านี้สามารถอธิบายให้เห็นชัดเจนๆ ได้ดังนี้

1. ฉาก (Setting) ได้แก่ สถานที่หรือภาพกว้างๆ ที่เป็นการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ สถานที่อยู่อาศัยของตัวละครในเรื่องนั้นๆ โดยจะมีเงื่อนไขของเวลา เช่น เวลาในปัจจุบัน เวลาในยุคประวัติศาสตร์ เป็นต้น ส่วนสถานที่จะเป็นตัวกำหนดตามเรื่องที่สร้างขึ้น เช่น เรือเดินสมุทร บ้านเรือน ชายทะเล สถานีขนส่ง เกาะ ธนาคาร สถานีตำรวจ เป็นต้น ซึ่งผู้สอนจะต้องตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนตอบคำถาม แล้วสร้างแกนขึ้นตามคำตอบหรือจินตนาการของตน

2. ตัวละคร (Character) ได้แก่ คนหรือสัตว์ที่มีชีวิตโลดแล่นอยู่ในเนื้อเรื่อง โดยต้องคำนึงอยู่เสมอว่าจะต้องให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในเรื่องที่จะเรียนด้วย โดยผู้เรียนจะมีฐานะเป็นตัวละครตัวหนึ่งของเรื่อง ซึ่งอาจสร้างเป็นสัญลักษณ์ ตุ๊กตา หรือหุ่นแทนก็ได้ ตัวละครนั้นๆ จะมีบทบาทในการเดินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและมีความรู้สึกว่าตัวละครเหล่านั้นเป็นตัวแทนของเราจริงๆ จนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ ตัวละครหรือหุ่นที่สร้างขึ้นจะต้องมีความกลมกลืนและสัมพันธ์กับฉาก เช่น ฉากเป็นเรือเดินสมุทร ตัวละครก็คือลูกเรือ กัปตันเรือ ตันหน ผู้โดยสาร ฉากเป็นธนาคาร ตัวละครก็คือ ผู้จัดการ/เจ้าหน้าที่/ลูกค้า/ยาม เป็นต้น

3. การดำเนินชีวิต (A Way of Life) ได้แก่ เรื่องราวในการดำรงชีวิตโดยปกติของตัวละคร เช่น กิจกรรมประจำวันตัวละครแต่ละคน เป็นต้น

4. เหตุการณ์ (Event) ได้แก่ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือปัญหาในความเป็นจริง ที่ตัวละครต้องเผชิญหรือเป็นการสร้างสถานการณ์สมมติขึ้นมาแล้วให้ผู้เรียนเรียนรู้ สร้างความตระหนัก ฝึกแก้ไขปัญหาตามจุดประสงค์ของวิชาต่าง ๆ ที่ผู้สอนวิเคราะห์จากหลักสูตร เช่น ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ การท่องเที่ยว วันสำคัญ การทำงาน อุบัติภัยหรือภัยธรรมชาติต่าง ๆ เป็นต้น คำถามที่ผู้สอน ใช้กับผู้เรียนในแต่ละองค์จะพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างไม่จำกัด ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของประเด็นเป็นหลัก ความสามารถในการใช้คำถามของครู ความกระตือรือร้น ในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละคนที่จะแลกเปลี่ยนถ่ายทอดซึ่งกันและกัน แน่นอนที่สุดว่าผู้เรียนแต่ละคนจะมีโอกาสพัฒนาความสามารถให้เต็มศักยภาพของตน

จากองค์ประกอบของสตอรีไลน์จากนักวิชาการที่ได้ให้ไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. ฉาก
2. ตัวละคร
3. การดำเนินชีวิต
4. เหตุการณ์

1.3 หลักการของการจัดประสบการณ์แบบสตอรีไลน์

ชนาธิป พรกุล (2545 : 161) ได้กล่าวถึงหลักการของสตอรีไลน์ไว้ดังนี้

1. หลักการของการวางเรื่อง (Principle of Story) เรื่องเป็นหัวใจสำคัญที่จะให้ ประสบการณ์แก่ผู้เรียน จึงต้องวางเรื่องที่สามารถสะท้อนภาพจริงในชีวิต
2. หลักของการคาดการณ์ (Principle of Anticipation) ผู้เรียนต้องคาดหมายว่าจะมี อะไรเกิดขึ้น เขาจึงจะติดตามเรื่องไปที่ละตอน และนำไปคิดต่ที่บ้าน เพราะผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกระบวนการที่เขาเป็นเจ้าของ
3. หลักของเส้นเชือกที่เป็นของผู้สอน (Principle of the Teacher's Rope) การสร้างเรื่อง เป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยมีผู้สอนคอยควบคุมเส้นเชือก ให้ผู้เรียน เดินทางไปตามเส้นเชือกที่ผู้สอนวางแผนให้เรียนรู้ในเรื่องที่ผู้สอนต้องการสอน แต่เส้นเชือกนี้ มีความยืดหยุ่น ผู้เรียนจะกำหนดทิศทางให้เส้นเชือกโค้ง หรือผูกปมได้ตามความต้องการ
4. หลักของ (Principle of Ownership) ผู้เรียนรู้สึกรับผิดชอบ ภาควิชาใจและ กระตือรือร้นในการแสดงบทบาท ผู้สอนกระตุ้นด้วยคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างรูปแบบ มโนทัศน์ของตนเอง ผู้สอนจะพบว่าผู้เรียนไม่ได้เป็นถ้วยแก้วเปล่าที่รอให้ผู้สอนเติมน้ำให้เต็ม
5. หลักของเนื้อเรื่อง (Principle of Context) ที่ว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยง เรื่องใหม่กับเรื่องที่เรียนมาแล้ว ผู้เรียนสร้างความเข้าใจจากเรื่องที่รู้แล้วไปสู่เรื่องที่ยังไม่รู้ การสร้าง

เรื่องที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ผู้เรียนจะมองเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องที่จะเรียนกับชีวิตจริงของเขา ทำให้เขากระหายที่รู้จึงทำการค้นคว้า ฝึกทักษะการเรียนรู้เรื่องใหม่

6. หลักของการจัดโครงสร้างก่อนทำกิจกรรม (The Structure before Activity Principle) การบอกให้ผู้เรียนสร้างแบบมโนทัศน์เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนดึงความรู้เดิมออกมาใช้ ทำให้ผู้สอนรู้พื้นฐานของผู้เรียน สามารถจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนได้

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2548 : 38) ได้กล่าวถึงหลักการสอนของสตอร์โลนไว้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย เพื่อผู้เรียนจะสามารถจำได้ถาวร (Retention) ซึ่งการเรียนแบบนี้ต้องเริ่มต้นด้วยการทบทวนความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ซึ่งเป็นขั้นหนึ่งของการเรียนตามแนว Constructivism

2. ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม เป็นการพัฒนาทั้งตัวผู้เรียน

3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามประสบการณ์ชีวิตตน และเป็นประสบการณ์จริงในชีวิตของผู้เรียน

4. ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยไม่เกิดการเบื่อหน่าย

5. ให้ผู้เรียนได้สร้างจินตนาการตามเรื่องที่กำหนด เป็นการเรียนรู้ด้านธรรมชาติ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง วิถีชีวิต ผสมผสานกันไป อันเป็นสภาพจริงๆ ของชีวิต

6. ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดระดับสูง เช่น คิดไตร่ตรอง คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่ม คิดสร้างสรรค์ คิดสร้างสิ่งใหม่ คิดวิจย เป็นต้น

7. ให้ผู้เรียนได้ใช้การทำงานกลุ่มจนเป็นทักษะ โดยอาจเป็นกลุ่มตั้งแต่ 2 คน 4 คน 6 คน รวมทั้งการทำงานกลุ่มในห้องเรียน ซึ่งขึ้นกับลักษณะกิจกรรม ยังเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์อีกด้วย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551 : 159 - 160) ได้กล่าวหลักการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่ครูต้องตระหนักในการเรียนการสอนแบบเดินเรื่อง คือ (Cresswell, 2001)

1. หลักการของเรื่องที่ครูใช้เป็นแนวทางของการเดินเรื่องต้องชัดเจน สะท้อนชีวิตจริง มีความหมายต่อการเรียนรู้

2. หลักการทำนาย ครูต้องวางเรื่องให้เด็กคิดและคาดการณ์ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น

3. หลักการผูกเรื่องของครู ครูต้องวางแผนเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง และมีความยืดหยุ่นตามสภาพการเรียนรู้ของเด็ก

4. หลักการความเป็นเจ้าของ ซึ่งหมายถึง ครูต้องให้โอกาสเด็กคิดค้น กระทำ ค้นหาคำตอบคำถามที่มีความหมายของครู

5. หลักการของบริบท ซึ่งหมายความว่า ครูต้องสร้างให้บริบทจริงกับการเรียนรู้ เป็นเรื่องเดียวกัน

6. การวางโครงสร้างก่อนดำเนินการกิจกรรม ในจุดเริ่มต้นของการเรียนแบบการเดินเรื่อง ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อวางแผนคิดและโครงสร้างการศึกษาให้พร้อมก่อน เดินเรื่อง

สำหรับการนำมาสอนในระดับอนุบาล หลักการในข้อ 6 คือ การสนทนานำเพื่อให้ เด็กนิกรภาพได้ก่อนที่จะเริ่มสร้างจากและเดินเรื่องมากกว่าที่จะให้เด็กค้นคว้าเอง

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552 : 199 - 202) ได้เสนอ หลักการที่จะเป็นพื้นฐาน ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้แบบ Storyline (Steve Bell, 2000) ไว้ดังนี้

1. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยตรงกับการเรียนรู้ของตนเอง และสิ่งสำคัญที่สุดที่ผู้สอนจะต้องรู้ก็คือ ความรู้ ประสบการณ์และ ทักษะเดิมของผู้เรียนในชั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นของมูลพื้นฐานสำคัญหรือจุดเริ่มต้นของการออกแบบ หัวเรื่องเพื่อสร้างความรู้ ประสบการณ์และทักษะใหม่ของผู้เรียน

2. สร้างความตื่นตัวให้กับผู้เรียนตลอดเวลา โดยการใช้วิธีตั้งคำถามของผู้สอน การเรียนการสอนแบบ Storyline นั้น ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยจะเน้น เรื่องการแก้ปัญหาและการตัดสินใจซึ่งจะช่วยพัฒนาด้านสติปัญญา ทักษะและทัศนคติ การมีส่วนร่วม ในการเขียนหนังสือประกอบภาพ/หนังสือเล่มเล็ก เนื้อหาที่สร้างขึ้นในหนังสือนั้นเปิดโอกาส ในผู้เรียนได้สร้างสามัญสำนึกในการสำรวจสิ่งแวดล้อมของตนเอง ซึ่งจะเป็นการแสดงออกทาง ความคิดในเรื่องเกี่ยวกับการค้นพบของผู้เรียนแต่ละคน

3. สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมหรือเป็นเจ้าของในการสร้าง สิ่งนั้นๆ ทั้งในเรื่องของสถานที่ผู้คนที่อยู่อาศัยการดำเนินชีวิตตลอดจนเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ล้วนแต่เป็นเรื่องราวที่ผู้เรียนร่วมกันคิด และสร้างขึ้นมาจากการศึกษาค้นคว้า รวมทั้งจินตนาการ ทั้งสิ้น

4. เป็นโครงสร้างที่ทุกคนมีโอกาสแสดงความสามารถเท่าเทียมกัน ผู้สอนและ ผู้เรียนเป็นผู้ที่ทำให้การเรียนรู้ค่อยๆ พัฒนาไปอย่างมั่นคง ผู้เรียนจะรู้สึกว่าคุณเองไม่ถูกทอดทิ้งและ เมื่อมีโอกาสเท่าเทียมกันในการแสดงความสามารถที่แต่ละคนถนัดและสนใจใฝ่รู้ เพราะ โครงสร้าง ที่เขียนขึ้นนั้น ทุกคนจะได้รับบทบาทและการกล่าวถึงอย่างสม่ำเสมอผู้สอนก็สามารถจัดกิจกรรมที่ เหมาะสมให้กับผู้เรียนได้โดยใช้พื้นฐานของเรื่องและลำดับขั้นตอนต่างๆ ที่ผู้เรียนเขียน/สร้างขึ้น

5. เชื่อมการฝึกทักษะพื้นฐานเข้ากับการดำรงชีวิตจริง และใช้ได้ดีกับการเรียนภาษาและสิ่งแวดล้อม การทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์นี้จะช่วยสร้างโอกาสในการฝึกทักษะพื้นฐาน โดยผู้เรียนจะสามารถฝึกทักษะนั้นๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยไม่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย เป็นลักษณะการเรียนการสอนเรื่องราวสิ่งที่ใกล้ตัวมากที่สุด เช่น ตัวเรา บ้านของเรา ครอบครัวของเรา จากนั้นจึงขยายเป็นวงกว้างออกไปสู่สภาพแวดล้อมในชุมชนของผู้เรียน และออกไปสู่ประเทศอื่นๆ เมื่ออยู่ในชั้นเรียน ที่สูงขึ้นในลักษณะของการบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงสิ่งที่เป็นเป็นวิถีชีวิตจริงส่งผลให้ผู้เรียนได้เห็นประโยชน์ของการเรียนรู้

6. เปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้สิ่งที่กว้างขวางกว่าที่มีไว้ในหลักสูตร เมื่อผู้เรียนได้สร้างจินตนาการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและผู้อยู่อาศัยขึ้นมาแล้ว สิ่งที่จะเกิดตามมาก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัว ค่านิยมในด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ เป็นต้น เรื่องราวเหล่านี้ คือการเรียนรู้ผ่านการสอนแบบบทบาทสมมุติตนเอง ผู้เรียนก็จะยอมรับบุคลิกลักษณะของตัวเองที่สร้างขึ้นจนกลายเป็นบุคลิกลักษณะของเขาเอง

7. ส่งเสริมให้เกิดอารยธรรมขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ในขณะที่ผู้สอนมีแผนการสอนสตอรี่ไลน์แบบบูรณาการ ที่เป็นเพียงกระดาษเปื้อนหมึกอยู่ในมือนั้น เรื่องราวต่างๆ ในกระดาษจะมีชีวิตจริงขึ้นมาได้โดยการทำกิจกรรมและจินตนาการของผู้เรียนในห้องเรียน ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการทำงานร่วมกัน ผู้เรียนจะพึ่งพาครูในด้านการเป็นผู้นำ ส่วนครูสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพื่อที่จะทำให้เรื่องราวต่างๆ เดินหน้าต่อไป

8. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ผู้สอนหลายคนมักจะมีความรู้สึกอึดอัดหรือมีปด้อยในเรื่องประสบการณ์และความรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้จะเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เป็นของจริงตามเนื้อหาที่กำหนด อุปกรณ์เหล่านี้ผู้สอนและผู้เรียนจะเป็นผู้ใช้ และฝึกฝนจนสามารถใช้มันได้อย่างดี

9. ช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนรายบุคคล การที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของหนังสือภาพหรือหนังสือเล่มเล็กที่สร้างขึ้นมา รวมทั้งร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนที่มีจุดอ่อนด้านภาษาจะมีโอกาสได้รับการพัฒนาอย่างดี เนื่องจากการสอนแบบปลายปิดจึงให้โอกาสผู้เรียนที่มีความสามารถสูงได้คิดและพัฒนามากขึ้นเช่นเดียวกัน

10. เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน การสอนแบบสตอรี่ไลน์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมหลายรูปแบบ ซึ่งขณะทำงานแบ่งกลุ่มเป็นงานเดี่ยว จับคู่ กลุ่มย่อย หรือเรียนร่วมกันทั้งชั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ความเหมาะสมของงาน โดยกิจกรรมจะเป็นตัวกำหนดว่าควรแบ่งกลุ่มผู้เรียนอย่างไร การเรียนรู้ร่วมกันจึงเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคม ทั้งที่ในชีวิตของคนในสังคมต่างก็ต้องช่วยกันทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

11. ก่อให้เกิดการฝึกทักษะปฏิบัติที่ซ้ำๆ กันแต่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ตัวแปรสำคัญในการเรียนรู้อย่างหนึ่งของทฤษฎี Retention คือ การฝึกปฏิบัติ แต่การวางแผนการสอนให้มีการฝึกปฏิบัติที่มีจำนวนเหมาะสมนั้นค่อนข้างทำได้ยาก แต่การสอนแบบสตอรี่ไลน์นอกจากจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้เกิดความสนใจในบทเรียนอยู่เสมอแล้วบ่อยครั้งยังเปิดโอกาสให้มีการฝึกทักษะการปฏิบัติอีกด้วย

12. เน้นให้เห็นความสำคัญของการกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนารูปแบบความคิดรวบยอดด้วยตนเองก่อน การสอนแบบสตอรี่ไลน์ จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาสติปัญญาและจินตนาการของผู้เรียนก่อน เช่น มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนสร้างกระเป๋าเครื่องมือแพทย์พร้อมเครื่องมือเวชภัณฑ์บรรจุในกระเป๋า ซึ่งสิ่งที่สร้างขึ้นนั้นจะเป็นสิ่งที่สร้างจากความคิดรวบยอดของเขาคิดว่าน่าจะเป็นน่าจะมี หลังจากนั้นเมื่อเขามีโอกาสได้เห็นกระเป๋าเครื่องมือแพทย์จริงๆ แล้วเขาก็สามารถเปรียบเทียบกับกระเป๋าเครื่องมือแพทย์ที่เขาได้ทำขึ้นมา การเปรียบเทียบดังกล่าวก่อให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการปรับปรุงพัฒนางาน ซึ่งเป็นลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพนั่นเองผู้เรียนเหล่านี้มีคำถามพร้อมอยู่แล้ว เขาารู้อยู่แล้วว่าเขากำลังค้นหาอะไรและหลายครั้งที่อาจรู้สึกแปลกใจว่าทำไมถึงหลงลืมใส่สิ่งบางอย่างได้ บางครั้งพวกเขาอาจจะคิดว่าเวชภัณฑ์ที่บรรจุอยู่ในกระเป๋าเครื่องมือแพทย์ของเขา มีคุณค่ามากกว่าที่มีในกระเป๋าเครื่องมือแพทย์จริงๆ การที่ครูให้ผู้เรียนสร้างสิ่งต่างๆ ขึ้นจากสิ่งที่ได้เห็น ได้สัมผัส ได้รับรู้เป็นการให้คำตอบกับผู้เรียนง่ายขึ้นไปจนขาดความท้าทาย ความสามารถของผู้เรียน ขาดความหลากหลายของคำตอบที่เป็นไปได้ และเป็นการไม่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาในโอกาสที่ควรจะเป็น

13. เน้นการเรียนรู้รูปแบบบูรณาการสตอรี่ไลน์ เป็นวิธีการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งเนื้อหา หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยสามารถหลอมรวมเนื้อหาวิชาต่างๆ เช่น สังคมศึกษา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ภาษาอังกฤษ ดนตรีนาฏศิลป์ ฯลฯ เข้ามาจัดการเรียนการสอนภายใต้หัวข้อเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันที่จะต้องใช้กระบวนการคิด ทักษะต่างๆ ที่หลากหลายมาช่วยในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

14. เน้นเรื่องการตั้งคำถามหลักของครูผู้สอน การตั้งคำถามของครูผู้สอนเป็นหัวใจของการเรียนการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เพราะคำถามหลักจะเป็นสื่อนำไปสู่การปฏิบัติกิจกรรม

ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และเป็นตัวเชื่อมโยงการดำเนินเรื่องให้ต่อเนื่องเป็นลำดับภายใต้หัวข้อเรื่องเดียวกัน

15. เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบต่างๆ เช่น เกม บทบาทสมมุติ กระบวนการสถานการณ์จำลอง ละครสืบสวนสอบสวน กรณีศึกษา สาธิต ทดลอง โครงการ ใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เป็นต้น

1.4 บทบาทของครูในการจัดประสบการณ์แบบสตอรี่ไลน์

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2548 : 44 - 47) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดประสบการณ์แบบสตอรี่ไลน์ไว้ดังนี้

1.4.1 บทบาทของผู้สอน

1.4.1.1 เป็นผู้เตรียม

1) กรอบแนวคิดของเรื่องที่จะสอนโดยเขียนเส้นทางการเดินเรื่องและกำหนดเรื่องเป็นตอน (Episode) จัดเรียงลำดับตอนโดยแต่ละหัวเรื่องในแต่ละตอนได้จากการบูรณาการ

2) เตรียมคำถามสำคัญหรือคำถามหลัก เพื่อใช้กระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติ

1.4.1.2 อำนาจความสะดวกระหว่างการเรียนการสอน

1) เป็นผู้นำเสนอ (Presenter) เช่น นำเสนอประเด็นปัญหา เหตุการณ์ในเรื่องราวที่จะสอน

2) เป็นผู้สังเกต (Observer) สังเกตขณะนักเรียนตอบคำถาม ถามคำถามปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งสังเกตพฤติกรรมอื่น ๆ ของนักเรียน

3) เป็นผู้ให้การกระตุ้น (Motivator) กระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง

4) เป็นผู้ให้การเสริมแรง (Reinforces) เพื่อให้เพิ่มความถี่ของพฤติกรรมการเรียน

5) เป็นผู้แนะนำ (Director)

6) เป็นผู้จัดบรรยากาศ (Atmosphere Organizer) ให้บรรยากาศการเรียนการสอนดี ทั้งด้านกายภาพและด้านจิตสังคม เพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข

7) เป็นผู้สะท้อนความคิด (Reflector) ให้การวิพากษ์วิจารณ์ข้อดีข้อบกพร่อง เพื่อให้พฤติกรรมคงที่ หรือปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมการเรียน

8) เป็นผู้ประเมิน (Evaluator) ควรมีการประเมินผลเป็นระยะๆ ประเมินกระบวนการ (Process) พฤติกรรมหรือการปฏิบัติระหว่างเรียน (Performance) และประเมินผลงาน (Product) ซึ่งผลงานอาจเป็นความรู้ใหม่ และ/หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่

1.4.1.3 เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการมากกว่าเน้นเนื้อหาสาระ

1.4.1.4 เน้นการบูรณาการระหว่างวิชาหรือผสมผสานระหว่างวิชาในหลักสูตร หรือบูรณาการการเรียนการสอนแบบนำวิชาต่าง ๆ มาสอดแทรก

1.4.1.5 เป็นแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้แหล่งหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนซักถามปรึกษาเพื่อค้นคว้าหาความรู้

1.4.1.6 ครูเป็นผู้เริ่มประเด็นปัญหา เหตุการณ์ในเรื่องราวที่จะสอน และต้องจัดกิจกรรมเพื่อจบลงด้วยความตื่นเต้น ความพอใจทั้งครูและผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เป็นต้น

1.4.2 บทบาทของผู้เรียน

1.4.2.1 เป็นผู้ศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกเรื่องตามที่ครูกำหนด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

1.4.2.2 ดำเนินการเรียนด้วยตนเอง เพื่อให้การเรียนเกิดความสนุกสนาน ตื่นเต้น มีชีวิตชีวา และทำท่ายอยู่ตลอดเวลา

1.4.2.3 มีส่วนร่วมในการเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ และการคิดในทุกสถานการณ์ที่ครูกำหนดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติเหมือนสถานการณ์ในชีวิตจริง

1.4.2.4 เรียนทั้งในห้องเรียนและในสถานการณ์จริง เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม

1.4.2.5 ตอบคำถามสำคัญ หรือคำถามหลัก (Key Questions) ที่ครูกำหนดจากประสบการณ์ของตนเองหรือประสบการณ์จากชีวิตจริง

1.4.2.6 มีความกระตือรือร้น ว่องไว ในการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เช่น สามารถจำ พิจารณาทำตามคำแนะนำของครูได้อย่างดี

1.4.2.7 ทำงานด้วยความร่วมมือร่วมใจ อาจจะทำงานเดี่ยว เป็นคู่ เป็นกลุ่ม ได้ด้วยความเต็มใจ และด้วยเจตคติที่ดีต่อกัน

1.4.2.8 มีความสามารถในการสื่อสาร เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน มีทักษะสังคม รวมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เพื่อนในกลุ่มอื่น และกับครู

1.4.2.9 เป็นผู้มีความสามารถแก้ปัญหา คิดริเริ่มสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์

1.4.2.10 เป็นผู้สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และถ่ายโอนความรู้ได้

2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.1 ความหมายของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 1)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก วัสดุอุปกรณ์ สื่อจำลอง และสื่ออื่นๆ ที่มีลักษณะและคุณสมบัติเหมาะสมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน อันจะเป็นสถานการณ์ที่กระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรม โดยให้เด็กได้มีการพัฒนาครบทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ผ่านกระบวนการที่ดีโดยให้เด็กได้มีส่วนร่วมลงมือทำด้วยตนเอง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติให้เกิดกระบวนการคิดและสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ (วรรณ กรัสมพรหม, 2546 : 28)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การสร้างประสบการณ์ตรงที่มีความสำคัญต่อเด็ก เป็นการสร้างการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551 : 46)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือกระทำเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติ ทำให้เด็กเข้าใจโลกเรียนรู้วิธีคิด การสื่อความคิดของตนเองกับผู้อื่น สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ได้รับสู่ประสบการณ์อื่นและนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขต่อไป (วัฒนา ปญญฤทธิ์, 2553 : 118)

จากหลักการของนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จะจัดเป็นในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

เกิดความรู้คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 40) ดังนี้

2.2 หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 39 - 40) ได้กำหนดหลักการจัดประสบการณ์ไว้ดังนี้

2.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง

2.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

2.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต

2.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์

2.5 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2.3 แนวทางการจัดประสบการณ์

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 40) ได้กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์ไว้ดังนี้

3.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

3.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3.3 จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้

3.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำและนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน

3.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน

3.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

3.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้

3.9 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

3.10 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

การจัดประสบการณ์เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กมีความชัดเจนในความรู้ และทักษะที่ต้องการพัฒนา ลักษณะของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยจะอยู่ในรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งกำหนดตามหน่วยประสบการณ์ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ความสามารถ ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กแต่ละหน่วยประสบการณ์จะครอบคลุมสาระตามหลักสูตร กล่าวคือ เด็กได้เรียนรู้เรื่องของตนเอง สิ่งแวดล้อมรอบตัว ธรรมชาติ และสิ่งต่างๆ รอบตัว ที่เป็นประสบการณ์จริงที่สัมผัสได้ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ที่สำคัญความรู้ใหม่ต้องสัมพันธ์กับความรู้เก่า ระดับความรู้ที่เด็กมีอยู่เดิมมีอิทธิพลต่อการรับข้อความรู้ใหม่ ถ้าความรู้ใหม่มากเกินไปเด็กจะไม่สนใจ หรือความรู้ใหม่น้อยไปกว่าความรู้เก่าเด็กก็จะเบื่อและไม่เรียนรู้เพิ่มขึ้น (Wakefield, 1999 : 200) ประสบการณ์จึงต้องสมดุลระหว่างจิตและปัญญา (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551 : 48-49)

3. ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

3.1 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

บุญสุพร เพ็งทา (2544 : 12) ได้กล่าวถึงการสอนแบบปกติไว้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งประกอบด้วย ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม เกิดความสนใจ ชี้นำกิจกรรม จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับความรู้หลายรูปแบบ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิต ทดลอง ชี้นำสรุปและชี้นำประเมินผล

เสาวนีย์ ดำรงโรจน์สกุล (2544 : 7) ได้กล่าวถึงการสอนแบบปกติไว้ว่า “การสอนที่ครูนิยมใช้กันทั่วไป ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การซักถาม การจดบันทึก และการทำแบบฝึกหัด”

สุทธาทิพย์ เป็นทองคำ (2545 : 12) ได้กล่าวถึงการสอนแบบปกติของกรมวิชาการว่า ประกอบด้วยขั้นเตรียมการ คือ ขั้่นนำเข้าสู่บทเรียน ทบทวนความรู้เดิม แจ้่งจุดประสงค์ การเรียนรู้ ขั้่นสอนเป็นการนำเสนอเนื้อหา โดยใช้การอธิบาย สนทนา ซักถาม อภิปราย ทำแบบฝึก ขั้่นสรุป บทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา และขั้่นวัดผลประเมินผลโดยสังเกตพฤติกรรม การตรวจ แบบฝึกหัด

อภิญญา สิงห์สมบัติ (2545 : 45) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนตามแนวคู่มือครูของ กรมวิชาการไว้ว่า ขั้่นนำเข้าสู่บทเรียน ครูใช้คำถามหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม ของนักเรียน และดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้มาอยู่กับการสอนและพร้อมที่จะเริ่มเรียน ขั้่นกิจกรรมการเรียนการสอน ครูดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ความรู้ในเนื้อหาโดยเน้น นักเรียนเป็นสำคัญ ในการสอนนั้นอาจใช้กิจกรรมต่างๆ เช่น การอภิปราย บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร เพื่อช่วยให้การสอนน่าสนใจและเร้าความสนใจของนักเรียน มากยิ่งขึ้นสรุปบทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหา ที่เรียนมากยิ่งขึ้น ขั้่นวัดผลและประเมินผล เป็นขั้่นตอนการทำแบบฝึกหัด หรือทำแบบทดสอบ เพื่อให้ทราบว่านักเรียนมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด ในการสอนจะต้องเป็นไปตามลำดับขั้่นตอน โดยยึดวัตถุประสงค์และคำนึงถึงคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนต้อง สอดคล้องกับกระบวนการของการเกิดการเรียนรู้ของคนเรา

จากความหมายข้างต้นที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ ปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และเกิดการ พัฒนาพัฒนาการด้านต่างๆ โดยผ่านขั้่นตอนที่สำคัญสี่ประการ คือ ขั้่นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้่นกิจกรรม การเรียนการสอน ขั้่นสรุป และขั้่นประเมินผล

3.2 ขั้่นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

วิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคู่มือครู

วิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคู่มือครูของกรมวิชาการ กระทรวง ศึกษาธิการ (2545 : 43) มีขั้่นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ดังนี้

3.2.1 ขั้่นนำ ครูใช้คำถามหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของ นักเรียน และดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้มาอยู่กับการสอนและพร้อมที่จะเริ่มเรียน

3.2.2 ขั้่นกิจกรรมการเรียนการสอน ครูดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ความรู้ ในเนื้อหาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในการสอนนั้นอาจใช้กิจกรรมต่างๆ เช่น การอภิปราย บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร เพื่อช่วยให้การสอนน่าสนใจและเร้าความสนใจ

ของนักเรียนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นตลอดเวลาและให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียนการสอน รวมทั้งทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ

3.2.3 ขั้นสรุปบทเรียน นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมามากขึ้นและเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ของเนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้ว และยังเป็นการย้ำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น โดยการอภิปราย การใช้สื่อ เป็นต้น

3.2.4 ขั้นวัดผลและประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ทำให้ครูทราบว่านักเรียนได้เรียนไปมากน้อยเพียงใด โดยการทดสอบและการทำแบบฝึกหัด

อารยา กล้าหาญ (2545 : 92) ซึ่งกล่าวถึงขั้นตอนวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคู่มือครูไว้ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน มีการทบทวนความรู้เดิม แจกจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสู่เนื้อหาใหม่โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น บทบาทสมมุติ นิทาน เพลง เป็นต้น
2. ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยการเสนอเนื้อหาการเรียนให้กับผู้เรียน โดยให้นักเรียนใช้วิธีการต่างๆ เช่น การอธิบาย การสนทนา ซักถาม ตอบปากเปล่า อภิปราย การทำแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมใบงานหรือการทำงานกลุ่ม ประกอบกับการใช้สื่อการสอน รูปภาพ ใบงาน หรือสัญลักษณ์ประกอบการเรียนการสอน
3. ขั้นสรุปบทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและสาระร่วมกัน
4. ขั้นวัดและประเมินผล เป็นการตรวจสอบเพื่อวินิจฉัยว่านักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้านักเรียนยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ก็จะได้รับการสอนซ่อมเสริมก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ต่อไป โดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม การตอบคำถาม การทำแบบฝึก และการตรวจแบบทดสอบ

พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ (2547 : 57) กล่าวถึงวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อมและความสนใจในการเรียนด้วยการสอนสนทนาซักถาม เกม รูปภาพ เพลง หรือนิทาน และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ครูเสนอเนื้อหาให้นักเรียน ด้วยวิธีการบรรยาย อภิปราย สนทนาซักถาม โดยมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น ใบความรู้ ใบงาน หรือหนังสือแบบเรียน และนักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
3. ขั้นสรุป ครูและนักเรียนสรุปเนื้อหาด้วยการอภิปราย ซักถาม หรือตรวจเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกัน

4. ความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจ

ความเข้าใจ (Understanding) หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมาย ยกตัวอย่าง
สรุป อ้างอิง (วิทวัฒน์ ชันดิยมาน และคณะ, ม.ป.ป.)

ความเข้าใจ (Understanding) หมายถึง ความสามารถที่จะจับใจความสำคัญของเนื้อหา
ที่ได้เรียน หรืออาจแปลความจากตัวเลข การสรุป การย่อความต่าง ๆ (Bloom, 1976 : 18)

จากความหมายข้างต้นที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถ
ในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียน โดยอธิบายหรือยกตัวอย่างให้ผู้อื่นเข้าใจได้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของบลูมที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

เบญจามิน บลูม (Benjamin Bloom) ได้พัฒนาจุดมุ่งหมายทางการศึกษาขึ้นในช่วง
ทศวรรษที่ 6 ของศตวรรษที่ 20 (1950 - 1959) เพื่อช่วยครู นักการศึกษา และผู้บริหารทางการศึกษา
ในการจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ จุดมุ่งหมายดังกล่าวประกอบด้วย
จุดมุ่งหมาย 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย สำหรับจุดมุ่งหมายทางการศึกษา
ได้มีการปรับปรุงนั้น คือ ด้านพุทธิพิสัย ซึ่งจะมีลักษณะเป็นกระบวนการทางปัญญาที่เป็นลำดับขั้น
และจะค่อยๆ เพิ่มความซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งถึงขั้นสุดท้ายทั้ง 6 ขั้น ดังนี้

1. ความรู้ความจำ (Knowledge)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)
3. การนำไปใช้ (Application)
4. การวิเคราะห์ (Analysis)
5. การสังเคราะห์ (Synthesis)
6. การประเมินค่า (Evaluation)

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยของบลูมได้รับการ
ยอมรับและมีการนำไปใช้อย่างกว้างขวาง เช่น การนำไปใช้ในชั้นเรียนในฐานะเครื่องมือ
สำหรับวางแผนการเรียนการสอน การตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์การสอน กลยุทธ์
การสอนและการประเมินผล หรือการนำไปจำแนกความแตกต่างระหว่างความคิดระดับสูงกับ
ความคิดระดับต่ำ เป็นต้น จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูมถือได้ว่าเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษา
ที่มีความสำคัญที่สุดรูปแบบหนึ่งที่มีการนำมาประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลายในทุกระดับของระบบ
การศึกษาทั้งในโรงเรียนและในทุกสาขาวิชา

ในช่วงระหว่างปี 1990 - 1999 เดวิด แครทวอท์ (David Krathwohl) ซึ่งเป็นหนึ่งใน
คณะที่ร่วมสร้างจุดมุ่งหมายการศึกษาเดิม และโลริน แอนเดอร์สัน (Lorin Anderson) ลูกศิษย์คน

หนึ่งของบลูมได้รวบรวมนักจิตวิทยา นักทฤษฎีหลักสูตร นักวิจัยด้านการเรียนการสอน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อปรับปรุงจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยของบลูม ส่วนตัวของบลูมเองนั้นไม่สามารถเข้าร่วมด้วยเนื่องจากป่วยและได้เสียชีวิตไปก่อนที่จะมีการตีพิมพ์จุดมุ่งหมายทางการศึกษาลับปรับปรุงไม่นานนักในปี 2001

ผลของการปรับปรุงจุดมุ่งหมายทางการศึกษาใหม่นี้ ได้เกิดการปรับเปลี่ยนที่สำคัญทั้งในส่วนโครงสร้างและคำศัพท์ที่ใช้เป็นชื่อของกระบวนการทางปัญญา ซึ่งสามารถเปรียบเทียบกับจุดมุ่งหมายฉบับเดิมได้ ดังตาราง 1

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบกระบวนการทางปัญญาที่ใช้คำศัพท์เดิมและคำศัพท์ใหม่

คำศัพท์เดิม	คำศัพท์ใหม่
1. ความรู้ความจำ (Knowledge)	1. จำ (Remembering)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)	2. เข้าใจ (Understanding)
3. การนำไปใช้ (Application)	3. ประยุกต์ใช้ (Applying)
4. การวิเคราะห์ (Analysis)	4. วิเคราะห์ (Analyzing)
5. การสังเคราะห์ (Synthesis)	5. ประเมินค่า (Evaluating)
6. การประเมินค่า (Evaluation)	6. คิดสร้างสรรค์ (Creating)

ลำดับขั้นของกระบวนการทางปัญญาในจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยของบลูมที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ ยังคงมีลำดับขั้น 6 ขั้น ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. จำ (Remembering) หมายถึง ความสามารถในการระลึกได้ แสดงรายการได้ บอกได้ ระบุน บอกรู้ได้ ตัวอย่างเช่น นักเรียนสามารถบอกความหมายของทฤษฎีได้

2. เข้าใจ (Understanding) หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ยกตัวอย่าง สรุป อ้างอิง ตัวอย่างเช่น นักเรียนสามารถอธิบายแนวคิดของทฤษฎีได้

3. ประยุกต์ใช้ (Applying) หมายถึง ความสามารถในการนำไปใช้ ประยุกต์ใช้ แก้ปัญหา ตัวอย่างเช่น นักเรียนสามารถนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาได้

4. วิเคราะห์ (Analyzing) หมายถึง ความสามารถในการเปรียบเทียบ อธิบายลักษณะการจัดการ ตัวอย่างเช่น นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างระหว่างสองทฤษฎีได้

5. ประเมินค่า (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการตรวจสอบ วิจารณ์ ตัดสิน ตัวอย่างเช่น นักเรียนสามารถตัดสินคุณค่าของทฤษฎีได้

6. คิดสร้างสรรค์ (Creating) หมายถึง ความสามารถในการออกแบบ (Design) วางแผน
ผลิตตัวอย่างเช่น นักเรียนสามารถนำเสนอทฤษฎีใหม่ที่แตกต่างไปจากทฤษฎีเดิมได้

พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกทางความสามารถด้านความเข้าใจ มีดังนี้

1. อธิบาย
2. นำเสนอ
3. แปลความหมาย
4. ถอดความ
5. ยกตัวอย่าง
6. วาดภาพประกอบ
7. จัดกลุ่ม
8. จัดหมวดหมู่
9. ย่อความ
10. ลงความเห็น
11. สรุป
12. เติมคำ
13. ทำนาย
14. เปรียบเทียบ
15. จับคู่
16. แสดงแผนผัง

คำสำคัญและพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกทางความสามารถด้านความเข้าใจ มีดังนี้

ตารางที่ 2.2 คำสำคัญและพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกทางความสามารถด้านความเข้าใจ
ตามแนวคิดทฤษฎีของบลูม

กระบวนการทางปัญญา	คำสำคัญ	พฤติกรรมและผลผลิต
เข้าใจ (Understanding)		
- แปลความหมาย	- อธิบาย	- แสดงความคิดหลักของ
(Interpreting) การเปลี่ยน	- นำเสนอ	ข้อความนี้
จากรูปแบบหนึ่งไปเป็น	- แปล	
อีกรูปแบบหนึ่ง	- ถอดความ	

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

กระบวนการทางปัญญา	คำสำคัญ	พฤติกรรมและผลผลิต
- ยกตัวอย่าง (Exemplifying) การค้นหาคำตัวอย่างของแนวคิด หรือทฤษฎี	- ยกตัวอย่าง - วาดภาพประกอบ	- แสดงภาพประกอบ ความหมายของสิ่งนี้
- จัดประเภท/จัดกลุ่ม/จัด หมวดหมู่ (Classifying) การจัดสิ่งของให้เข้าพวก โดยหลักเกณฑ์ต่างๆ	- จัดกลุ่ม (Categorizing) - จัดหมวดหมู่ (Subsuming)	- เล่าเรื่องราวจากกลุ่มคำที่ กำหนดให้
- สรุป (Summarizing) การย่อหรือสรุปจากข้อมูล ที่มีอยู่	- ย่อความ - ลงความเห็น	- เขียนสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- การสรุปอ้างอิง (Inferring) การย่อประเด็นหลัก	- สรุป - เติมคำ - ทนาย	- ใช้ตัวอย่างที่สรุปให้ แล้วสรุปอ้างอิงไปยังหลักการ หรือทฤษฎี
- เปรียบเทียบ (Comparing) การค้นหาคำสอดคล้อง ระหว่างสองแนวคิด	- เปรียบเทียบ - จับคู่ - แสดงแผนผัง	- เขียนเรื่องสั้นแสดงลำดับ ขั้นตอนของเหตุการณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิด ทฤษฎีของบลูมที่พัฒนาขึ้นใหม่ในเรื่องความเข้าใจ
ไว้ 4 ประการ ดังนี้

พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกทางความสามารถด้านความเข้าใจ มีดังนี้

1. แปลความหมาย
2. ลงความเห็น
3. เปรียบเทียบ
4. จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่

ตารางที่ 2.3 คำสำคัญและพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกทางความสามารถด้านความเข้าใจตามธรรมชาติของผู้วิจัยที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีของบลูม

กระบวนการทางปัญญา	คำสำคัญ	พฤติกรรมและผลผลิต
เข้าใจ (Understanding)		
- แปลความหมาย (Interpreting) การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไป เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง	- แปลความหมาย	- แสดงความคิดหลัก ของข้อความนี้
- สรุป (Summarising) การย่อหรือสรุปจากข้อมูล ที่มีอยู่	- ลงความเห็น	- เขียนสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- เปรียบเทียบ (Comparing) การค้นหาคำสอดคล้องระหว่าง สองแนวคิด	- เปรียบเทียบ	- เขียนเรื่องสั้นแสดงลำดับ ขั้นตอนของเหตุการณ์
- จัดประเภท/จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) การจัดสิ่งของ ให้เข้าพวก โดยหลักเกณฑ์ต่างๆ	- จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่	- เล่าเรื่องราวจากกลุ่มคำที่ กำหนดให้

ชั้นเรียนที่มีระดับความคิด “ความเข้าใจ”

1. บทบาทของครู

- 1.1 สานิต
- 1.2 รับฟัง
- 1.3 ตั้งคำถาม
- 1.4 เปรียบเทียบ
- 1.5 แสดงความแตกต่าง
- 1.6 ตรวจสอบ

2. บทบาทของนักเรียน

- 2.1 อธิบาย
- 2.2 บรรยาย
- 2.3 บอกหัวข้อ

2.4 เรียบเรียงใหม่

2.5 แปลความ

2.6 สำนิจ

2.7 ดีความ

2.8 ร่วมมือลงมือปฏิบัติ

จากแนวคิดทฤษฎีของบลูมในเรื่องของการเข้าใจ (Understanding) ซึ่งบลูมได้กล่าวถึง คำสำคัญและพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกทางความสามารถด้านความเข้าใจไว้หลายประการ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ความเข้าใจของบลูมให้มีความสอดคล้องกับข้อคำถามที่จะนำไปใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.4 การสังเคราะห์ความสามารถด้านความเข้าใจของบลูมและข้อคำถามของแบบทดสอบ ความเข้าใจภาษาไทย

ข้อ คำถาม	ความเข้าใจภาษาไทย			
	แปลความหมาย (แสดงความคิดหลัก)	ลงความเห็น (การสรุปเรื่อง)	เปรียบเทียบ (การลำดับเหตุการณ์)	จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (จัดสิ่งของให้เข้าพวก)
1	✓	✓	✓	✓
2	✓	✓	✓	✓
3	✓	✓	✓	✓
4	✓	✓	✓	✓
5	✓	✓	✓	✓
6	✓	✓	✓	✓
7	✓	✓	✓	✓
8	✓	✓	✓	✓
9	✓	✓	✓	✓
10	✓	✓	✓	✓
11	✓	✓	✓	✓
12	✓	✓	✓	✓
13	✓	✓	✓	✓
14	✓	✓	✓	✓
15	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

ข้อ คำถาม	ความเข้าใจภาษาไทย			
	แปลความหมาย (แสดงความคิดหลัก)	ลงความเห็น (การสรุปเรื่อง)	เปรียบเทียบ (การลำดับเหตุการณ์)	จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (จัดสิ่งของให้เข้าพวก)
16	✓	✓	✓	✓
17	✓	✓	✓	✓
18	✓	✓	✓	✓
19	✓	✓	✓	✓
20	✓	✓	✓	✓
21	✓	✓	✓	✓
22	✓	✓	✓	✓
23	✓	✓	✓	✓
24	✓	✓	✓	✓
25	✓	✓	✓	✓

5. ความรู้เกี่ยวกับภาษา

5.1 ความหมายของภาษา

ภาษา หมายถึง ภาษา หมายถึง เสียงพูดของมนุษย์ที่มีความหมาย ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารให้เกิดความเข้าใจกัน ภาษาพูดเป็นภาษาที่แท้จริง ส่วนภาษาเขียนเป็นสัญลักษณ์ที่เราใช้แทนเสียงพูด (รัชฎาพรธณ เศรษฐวัฒน์, 2542)

ภาษา หมายถึง เสียงหรือกิริยาอาการที่ทำความเข้าใจกันและกัน (เปลื้อง ณ นคร, 2542 : 11)

ภาษา หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อใช้สื่อความหมายของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น ภาษาไทยภาษาจีน หรือเพื่อสื่อความเฉพาะวงการ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 822)

ภาษา หมายถึง คำพูดหรือถ้อยคำ เครื่องสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ให้สามารถกำหนดรู้ตามจุดประสงค์ของกันและกันได้ โดยมีระเบียบคำหรือจังหวะเสียงเป็นเครื่องกำหนด (กำชัย ทองหล่อ, 2547 : 1)

จากความหมายของนักการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ภาษา หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจความหมายหรือจุดประสงค์ของผู้ส่งสารสามารถสื่อสารกันเข้าใจ

5.2 ความสำคัญของภาษา

ภาษาเป็นวิธีการที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกัน ภาษาจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในระยะเริ่มเรียนรู้ภาษา จากการฟังการพูดจากสิ่งแวดล้อมทำให้เด็กเข้าใจและเรียนรู้ภาษาจนสามารถใช้ภาษาได้สูงขึ้น สิ่งแวดล้อมสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของเด็ก ได้แก่ บุคคลที่อยู่ใกล้ชิดเด็กที่จะต้องมีความสัมพันธ์กับการพูดกับเด็ก จัดหาของเล่นให้เด็กและเปิดโอกาสให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ภาษาของเด็กทั้งสิ้น (กันยา ลุมพิกานนท์, 2550 : 5)

5.3 พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547 : 137-138) กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของเด็กว่า ตั้งแต่แรกเกิดเด็กสามารถออกเสียงและตอบสนองต่อเสียง เด็กจะร้องไห้เมื่อต้องการให้แม่มาหานับเป็นพัฒนาการช่วงแรกของการสื่อสาร ซึ่งแม่จะเป็นผู้สังเกตและรับรู้ข้อมูลที่ต้องการสื่อสาร และสามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการ และได้จำแนกเสียงร้องของเด็กจากคุณภาพของเสียง โดยแจ้งว่าเสียงที่เกิดจากความไม่สบายจะมีเสียงร้องดังก้อง ส่วนเสียงเพลิคเพลินจะเป็นเสียงที่เกิดจากตัวเด็กทำเอง เป็นเสียงออกที่ลำคอ การออกเสียงของเด็กเป็นสัญลักษณ์หรือคำที่แสดงการตอบสนอง ซึ่งการสะท้อนกลับของพ่อแม่ด้วยความรักและพอใจด้วยการพูดล้อเสียงเป็นการกระตุ้นให้เด็กเรียนรู้การสื่อสารมากขึ้น เด็กเรียนรู้การพูดจากการจ้องดูปากแม่ขณะพูดคุริมฝีปาก ทำทาง และการแสดงออกทางใบหน้า สังเกตการตอบสนองจากท่าทางของแม่ที่สัมพันธ์หรือตอบสนองโดยจำแนกความชอบไม่ชอบ เป็นการเรียนรู้ภาษาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น การพัฒนาทางภาษาของเด็กเริ่มตามลำดับ จากการออกเสียงโดยไม่มี ความหมาย เล่นเสียงในลำคอ และเมื่อมีปฏิกิริยาสะท้อนเด็กจะเรียนรู้เพิ่มขึ้นตามวุฒิภาวะของร่างกาย เด็กเรียนรู้ความหมายของเสียงเมื่ออายุ 1 ขวบขึ้นไป และจะพัฒนาในเรื่องต่างๆ 3 ประการ ดังนี้

5.3.1 การแปลความหมาย เมื่อเด็กได้รับการตอบสนอง เด็กจะเริ่มฟังและแปลความหมายคำพูด สังเกตได้จากเด็กสนองตอบได้เป็นคำ ๆ ซึ่งการสนองตอบนี้จะมีมากถ้าแม่อุ้มอยู่ การออกเสียงซ้ำๆ เด็กจะเข้าใจได้ เช่น เมื่อผู้ใหญ่พูดคำว่า “หม่ำหม่ำ” “บ๊ายบาย” “รูจ๋า” เด็กสามารถทำตามได้ การแปลความหมายนี้มาจากการแสดงสัญลักษณ์ไปสู่การสื่อเป็นภาษาเมื่อโตขึ้น

5.3.2 การเติบโตของภาษา เสียงที่เด็กออกครั้งแรกเป็นเสียงอ้อแอ้ บางทีอาจมีการใช้คำที่ไม่มี ความหมายปนด้วย เมื่ออายุ 18 เดือน จึงจะมีคำที่เหมือนผู้ใหญ่ และพูดอย่างเข้าใจ

แต่ยังเป็นคำที่ง่าย พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กกับพัฒนาการทางภาษาเป็นการพัฒนาคนละด้านกันซึ่งทั้งสองอย่างต้องมีการกระตุ้นเร้าและให้ความสนใจ

5.3.3 พัฒนาไวยากรณ์ ในช่วงเด็กอายุ 2-3 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มเรียนภาษาจากบุคคลภายนอก รู้จักจัดเรียงคำเป็นความหมาย เด็กเริ่มรู้ลำดับคำและตำแหน่งที่นำมาต่อกัน และรู้ความหมายอย่างผู้อื่นเข้าใจ ในระยะเริ่มแรกเด็กจะไม่สามารถจำแนกส่วนของวิภาคได้ แต่จะเริ่มปรากฏการเข้าใจไวยากรณ์จากการต่อคำกัน ตัวอย่าง เช่น เด็กรู้จักใช้คำคล้องจอง เด็กไม่รู้ไวยากรณ์ในทันทีแต่จะรู้เสียงคู่จากคำคล้องจอง วิภาคและไวยากรณ์ของเด็กมาจากการใช้ไวยากรณ์ของผู้ใหญ่ คำพูดแรก ๆ ของเด็กจะเป็นคำ ๆ และเป็นคำที่เด็กสนใจและชอบเป็นส่วนตัวมากกว่า เพราะนั่นเวลาเด็กใช้คำมักเป็นคำที่เด็กสนใจมากหรือคุ้นเคย เรียกว่า คำคุ้น หมายถึงคำที่เด็กเคยเห็นเคยชิน และชอบ

พัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 7 ขั้น ดังนี้ (วาโร เฟิงส์วาลด์, 2544 : 75)

1. ระยะปะปะปะ (Random Stage) อายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 เดือน ในระยะนี้พบว่าเด็กทารกมีการเปล่งเสียงอย่างไม่มี ความหมาย
2. ระยะแยกแยะ (Jargon Stage) อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี ในระยะนี้เด็กจะแยกแยะเสียงที่เขาได้ยินในสิ่งแวดล้อม และแสดงอาการจดจำเสียงที่ได้ยินได้ เด็กจะรู้สึกพอใจถ้าหากเปล่งเสียงแล้วได้รับการตอบสนองทางบวก
3. ระยะเลียนแบบ (Imitation Stage) อายุ 1 ถึง 2 ปี เด็กวัยนี้เริ่มสนใจและเรียนแบบ เสียงของเด็กที่เปล่งจะเริ่มมีความหมาย และแสดงกิริยาตอบสนองการได้ยินเสียงของผู้อื่น
4. ระยะขยาย (The Stage of Expansion) อายุ 2 ถึง 4 ปี เด็กวัยนี้จะเริ่มหัดพูดเป็นคำ ๆ ระยะแรกจะเป็นการพูดโดยเรียกชื่อคำนาม ออกชื่อคนที่อยู่รอบข้าง สิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัว รวมทั้งคำคุณศัพท์ที่เด็กได้ยินผู้ใหญ่พูดกัน
5. ระยะโครงสร้าง (Structure Stage) อายุ 4 ถึง 5 ปี การรับรู้และการสังเกตของเด็กวัยนี้ดีขึ้นมาก ทำให้เด็กได้สังเกตการณ์ใช้ภาษาของบุคคลที่อยู่รอบข้าง และนำมาทดลองใช้ประสบการณ์ที่เด็กได้รับ เช่น การฟังนิทาน การดูรายการโทรทัศน์ เป็นต้น
6. ระยะตอบสนอง (Responding Stage) อายุ 5 ถึง 6 ปี พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยนี้จะเริ่มสูงขึ้น เพราะเด็กจะเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาล เด็กได้พัฒนาคำศัพท์เพิ่มขึ้น รู้จักการใช้ประโยคอย่างเป็นระบบตามหลักไวยากรณ์ การใช้ภาษามีแบบแผนมากขึ้น

7. ระยะสร้างสรรค์ (Creative Stage) อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป เด็กจะพัฒนาความสามารถทางภาษาได้สูงขึ้น สามารถจดจำสัญลักษณ์ทางภาษาได้มากขึ้น สำหรับด้านการพูด สามารถใช้ถ้อยคำที่เป็นสำนวนหรือคำที่มีความหมายลึกซึ้งได้

6. ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีทางภาษา

6.1 ทฤษฎีทางภาษา

ทฤษฎีทางภาษาสำหรับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีดังต่อไปนี้

6.1.1 ทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget)

เพียเจต์เชื่อว่าภาษาที่เด็กใช้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นระดับพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก แม้ว่าทฤษฎีของเพียเจต์ไม่ได้อธิบายการเรียนรู้ภาษาโดยตรง แต่ผู้ที่ศึกษาเรื่องการเรียนภาษาส่วนใหญ่ใช้ขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาในการอธิบายการเรียนรู้ภาษาของเด็กตามขั้นพัฒนาการของเด็กดังนี้

6.1.1.1 ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Period) เป็นช่วงที่เด็กเรียนรู้คำโดยเชื่อมโยงคำกับกิจกรรม เด็กในขั้นนี้มีความต้องการแรงกล้าในการเรียนรู้ภาษา เด็กจะพูดซ้ำแล้วซ้ำอีกแม้ว่าจะอยู่คนเดียว หรือถูกห้ามก็ตาม ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของนักพฤติกรรมนิยมที่เชื่อว่ารางวัลทำให้เด็กทำซ้ำ เพียเจต์เชื่อว่า การทำซ้ำของเด็กเกิดจากความพึงพอใจของตัวเองในการใช้ภาษา

6.1.1.2 ขั้นความคิดก่อนเกิดปฏิบัติการ (Preoperational Period) เป็นช่วงที่เด็กใช้สัญลักษณ์แทนวัตถุหรือประสบการณ์ เช่น ใช้บล็อกแทนบ้าน ใช้เส้นขีดเขียนแทนคำ เด็กจะวาดภาพอย่างมีจุดมุ่งหมาย วาดภาพเพื่อสื่อจินตนาการของตนได้ เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์มากมาย และรู้จักใช้คำเหล่านั้นเรียงร้อยเป็นประโยคที่ค่อยๆ เพิ่มความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

6.1.1.3 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบรูปธรรม (Concrete Operational Period) เป็นช่วงที่เด็กคิดได้มากกว่า 1 มุมมอง สามารถสร้างประโยคได้ และเข้าใจได้เมื่ออักษรตัวเดียวกันไปอยู่ในที่ต่างๆ กันในแต่ละคำ

6.1.1.4 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบนามธรรม (Formal Operational Period) เป็นช่วงที่เด็กเข้าใจเหตุผลซึ่งเป็นนามธรรม จึงเข้าใจสัญลักษณ์ทางภาษาได้ดี

เพียเจต์อธิบายว่า เด็กก้าวผ่านแต่ละขั้นของพัฒนาการด้วยการปรับเข้าสู่โครงสร้าง (Assimilation) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อเด็กรับข้อมูลจากประสบการณ์ไปสู่ความทรงจำ ทำให้เกิดการปรับความคิดและการกระทำของเด็กให้รับข้อมูลใหม่ซึ่งเป็นการปรับขยายโครงสร้างสติปัญญา

(Accommodation) ทั้งนี้เมื่อภาษาและข้อมูลที่ซึมซับมารวมกัน ทำให้เกิดความสมดุลทางโครงสร้างความคิด (Equilibration) ซึ่งเด็กปรับการรับรู้เดิมไปสู่การรับรู้ใหม่

6.2 ทฤษฎีของไวทสกี (Vygotsky)

ไวทสกีเชื่อว่ามนุษย์มีความต้องการภายในที่จะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเติบโตทางภาษาขึ้นอยู่กับสิ่งที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและวัตถุในสภาพแวดล้อมทางภาษาของผู้ใหญ่มีส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก เมื่อระดับการรับรู้ภาษาของเด็กมีความต่างจากระดับจริงที่เด็กสามารถทำได้ ปฏิสัมพันธ์ของผู้ใหญ่ต่อเด็กจะช่วยชี้แนะและขยายประสบการณ์ด้านภาษาของเด็ก

ตามความคิดของไวทสกี เด็กใช้ภาษาในการพัฒนาความสามารถในการคิด คำพูดของเด็กเปรียบเสมือนกลไกสำหรับการวางแผนและสร้างความคิดรวบยอด เป็นความเชื่อซึ่งต่างจากมุมมองของเพียร์เจต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการพูดคนเดียวของเด็กที่ไวทสกีกล่าวว่า การพูดออกมาส่งผลต่อการคิดที่เป็นกระบวนการภายในของเด็ก ในขณะที่เพียร์เจต์เชื่อว่า การพูดของเด็กแทนการคิดของเด็กในขณะนั้น มาใช้ตัวกระตุ้นการเติบโตด้านภาษาของเด็ก

6.3 ทฤษฎีภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

6.3.1 ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory)

Lawis ได้ศึกษาและเชื่อว่าพัฒนาการทางภาษานั้นเกิดจากการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดจากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง

6.3.2 ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory)

ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักการทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข Rhiengold และคณะศึกษาพบว่า เด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อได้รางวัลหรือได้รับการเสริมแรง

6.3.3 ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception)

Lieberman ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับการเล่นเสียง จึงเห็นได้ว่าเด็กมักจ้องหน้าเวลาเราพูดด้วย การทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กฟังและพูดซ้ำกับตัวเอง หรือหัดเปล่งเสียง โดยอาศัยการอ่านริมฝีปากแล้วจึงเรียนรู้คำ

6.3.4 ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน

ผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้ คือ O.Hobart Mowrer ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เขาให้ชื่อทฤษฎีของเขาว่า Autistic Theory หรือ Autism Theory of Speech Acquisition ทฤษฎีนี้ถือว่าพัฒนาการการพูดของเด็กเกิดจากการเรียนเสียงอันเนื่องจากความพึงพอใจที่ได้กระทำเช่นนี้ Mower เชื่อว่าความสามารถในการฟัง และความเพลิดเพลินกับการได้ยินเสียงของผู้อื่นและตนเองเป็นสิ่งสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษา

6.3.5 ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Buck)

Thorndike เป็นผู้คิดค้นโดยอธิบายว่า เมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้น เหยื่อมีเสียงบางเสียงไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้การเสริมแรงทันที ด้วยวิธีนี้จึงทำให้เด็กเกิดพัฒนาการทางภาษา

6.3.6 ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory)

Lenneberg เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษามีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนผู้ได้คิดค้นขึ้นอยู่กับอวัยวะในการเปล่งเสียง เด็กเริ่มส่งเสียงอ้อแอ้ และพูดได้ตามลำดับ

6.3.7 ทฤษฎีการให้รางวัลของแม่ (Mother Reward Theory)

Dallard และ Miller เป็นผู้คิดทฤษฎีนี้ โดยเกี่ยวข้องกับบทบาทของแม่ ในการพัฒนาภาษาของเด็กว่า ภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อสนองความต้องการของลูกนั้น เป็นอิทธิพลที่ทำให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก

7. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

7.1 จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

- 1.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
- 1.2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
- 1.3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
- 1.4 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
- 1.5 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
- 1.6 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

- 1.7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
- 1.8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 1.9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
- 1.10 มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
- 1.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- 1.12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

7.2 คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้น ๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กให้เต็มความสามารถและศักยภาพ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และพัฒนาการจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3-5 ปี มีดังนี้

7.2.1 เด็กอายุ 3 ปี

7.2.1.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

สามารถกระโดดขึ้นลงอยู่กับที่ได้ รับลูกบอลด้วยมือและลำตัว เดินขึ้นบันไดสลับเท้าได้ เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ และใช้กรรไกรมือเดียวได้

7.2.1.2 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

สามารถแสดงอารมณ์ตามความรู้สึก ชอบที่จะทำให้ผู้ใหญ่พอใจและได้คำชม กลัวการพลัดพรากจากผู้เลี้ยงดูใกล้ชิดคนน้อยลง

7.2.1.3 พัฒนาการด้านสังคม

สามารถรับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง ชอบเล่นแบบคู่ขนาน (เล่นของเล่นชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น) เล่นสมมติได้ และรู้จักการรอคอย

7.2.1.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

สามารถสำรวจสิ่งต่าง ๆ ที่เหมือนกันและต่างกันได้ บอกชื่อของตนเองได้ ขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ ได้ สนใจนิทานและเรื่องราวต่างๆ ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจองง่ายๆ และแสดงท่าทางเลียนแบบได้

รู้จักใช้คำถาม “อะไร” สร้างผลงานตามความคิดของตนเองอย่างง่าย ๆ และอยากรู้ อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว

7.2.2 เด็กอายุ 4 ปี

7.2.2.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

สามารถกระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสอง เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้ เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้ ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้ กระดาษกระเบื้องไม่ชอบอยู่เฉย

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถ และผลงานของตนเองและผู้อื่น ชอบท้าทายผู้ใหญ่ และต้องการให้มีคนฟัง คนสนใจ

7.2.2.2 พัฒนาการด้านสังคม

สามารถแต่งตัวได้ด้วยตนเองไปห้องส้วมได้เอง เล่นร่วมกับคนอื่นได้ รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง แบ่งของให้คนอื่น เก็บของเล่นเข้าที่ได้ พัฒนาการด้านสติปัญญา จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้ บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้ พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองหลังจากได้รับคำชี้แนะ สนทนาโต้ตอบ / เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และสร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น รู้จักใช้คำถาม “ทำไม”

7.2.3 เด็กอายุ 5 ปี

7.2.3.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

สามารถกระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้ รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยสองมือ เดินขึ้น ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างแคล่วคล่อง เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนดใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ดัดกระดูก ผูกเชือก รongเท้า ฯลฯ และยืดตัว คล่องแคล่ว

7.2.3.2 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

สามารถแสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น และยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

7.2.3.3 พัฒนาการด้านสังคม

สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ รู้จักขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่ และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

7.2.3.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

สามารถบอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนก และจัดหมวดหมู่สิ่งของได้ บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง สนทนาโต้ตอบ / เล่าเป็นเรื่องราวได้ สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น และแปลกใหม่ รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร” เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม และนับปากเปล่าได้ถึง 20

7.3 ระยะเวลาเรียน

ใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก 1-3 ปีการศึกษาโดยประมาณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

7.4 สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้สารการเรียนรู้ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความรู้สำหรับเด็ก 3-5 ปี จะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่ที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กที่เด็กมีโอกาสใกล้ชิดหรือมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันและเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ จะไม่เน้นเนื้อหา การท่องจำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะหรือกระบวนการจำเป็นต้องบูรณาการทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเด็ก เช่น ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด ทักษะการใช้ภาษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ขณะเดียวกันควรปลูกฝังให้เด็กเกิดเจตคติที่ดี มีค่านิยมที่พึงประสงค์ เช่น ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รักการเรียนรู้ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และมีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัย เป็นต้น

ผู้สอนหรือผู้จัดการศึกษาอาจนำสารการเรียนรู้มาจัดในลักษณะหน่วยการสอนแบบบูรณาการหรือเลือกใช้วิธีการที่สอดคล้องกับปรัชญาและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย สารการเรียนรู้กำหนดเป็น 2 ส่วน ดังนี้

7.4.1 ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ - สังคม และสติปัญญาช่วยให้เด็กเกิดทักษะที่สำคัญสำหรับสร้างองค์ความรู้โดยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ สิ่งของ บุคคลต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกันด้วยประสบการณ์สำคัญมีดังนี้

7.4.1.1 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย

1) การทรงตัวและการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ คือ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ และการเล่นเครื่องเล่นสนาม

2) การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก คือ การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส การเขียนภาพและการเล่นกับสี และการปั้นและประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยดินเหนียว ดินน้ำมัน แท่งไม้ เศษวัสดุ

3) การรักษาสุขภาพ คือ การปฏิบัติตามสุขอนามัย

4) การรักษาความปลอดภัย คือ การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน

7.4.1.2 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

1) ดนตรี คือ การแสดงปฏิกิริยาตอบโต้เสียงดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะ ประเภทตี ฯลฯ และการร้องเพลง

2) สุนทรียภาพ คือ การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องตลก ขำขัน และเรื่องราวเหตุการณ์ที่สนุกสนานต่าง ๆ

3) การเล่น คือ การเล่นอิสระ การเล่นรายบุคคล การเล่นเป็นกลุ่ม การเล่นในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

4) คุณธรรม จริยธรรม คือ การปฏิบัติตามหลักศาสนาที่นับถือ

7.4.1.3 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม

1) การเรียนรู้ทางสังคม

2) การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง

3) การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4) การวางแผน ตัดสินใจเลือก และลงมือปฏิบัติ

5) การมีโอกาสได้รับรู้ความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการของตนเองและผู้อื่น

6) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

7) การแก้ปัญหาในการเล่น

8) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย

7.4.1.4 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

1) การคิด คือ การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น การเลียนแบบการกระทำและเสียงต่าง ๆ การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของ หรือสถานที่จริง การรับรู้ และแสดงความรู้สึกลึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และผลงาน การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุต่าง ๆ

2) การใช้ภาษา คือ การแสดงความคิดด้วยคำพูด การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสพการณ์ของตนเอง และเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน การเขียนในหลายรูปแบบ ผ่านประสพการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก เขียนภาพ เขียนขีดเขียน เขียนคล้ายตัวอักษร เขียนเหมือน สัญลักษณ์ เขียนชื่อตนเอง การอ่านในหลายรูปแบบ ผ่านประสพการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก และอ่านภาพหรือสัญลักษณ์จากหนังสือนิทาน / เรื่องราวที่สนใจ

3) การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ คือ การสำรวจและ อธิบายความเหมือน ความต่างของสิ่งต่าง ๆ การจับคู่ การจำแนก และการจัดกลุ่ม การเปรียบเทียบ เช่น ยาว/สั้น ชูขระ /เรียบ ฯลฯ การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ การคาดคะเนสิ่งต่าง ๆ การตั้งสมมติฐาน การทดลองสิ่งต่าง ๆ การสืบค้นข้อมูล และการใช้หรืออธิบายสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

4) จำนวน คือ การเปรียบเทียบจำนวน มากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน การนับ สิ่งต่าง ๆ การจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง และการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ

5) มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) คือ การต่อเข้าด้วยกัน การแยกออก การบรรจุ และการเทออก การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่าง ๆ กัน การอธิบายในเรื่องตำแหน่ง ของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน และการอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ

6) เวลา คือ การเริ่มต้นและการหยุดการกระทำโดยสัญญาณ การเปรียบเทียบ เวลา เช่น ตอนเช้า ตอนเย็น เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ ฯลฯ การเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ และการสังเกต การความเปลี่ยน

7.4.2 สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรม ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้ สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสพการณ์ สำคัญที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสพการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริง ของเด็กสารที่เด็กอายุ 3 - 5 ปี ควรเรียนรู้มีดังนี้

7.4.2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่าง หน้าตา รู้จัก อวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด ปลอดภัย การรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ เรียนรู้ที่จะเล่นและกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองคนเดียว หรือกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนรู้ที่จะ แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และแสดงมารยาทที่ดีงาม

7.4.2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรมีโอกาส รู้จักและรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องกับ หรือมีโอกาสใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

7.4.2.3 ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรรู้จักสิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้ง ความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็กตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล กลางวัน กลางคืน ฯลฯ

7.4.2.4 สิ่งต่างๆ รอบตัว เด็กควรรู้จักสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ผิวสัมผัสของสิ่งต่างๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ และการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ ในชีวิตประจำวัน

7.5 การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จะจัดเป็น ในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการและ แนวทางการจัดประสบการณ์ดังนี้

7.5.1 หลักการจัดประสบการณ์

7.5.1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวม อย่างต่อเนื่อง

7.5.1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

7.5.1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและ ผลผลิต

7.5.1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์

7.5.1.5 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

7.5.2 แนวทางการจัดประสบการณ์

7.5.2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะสมกับ อายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

7.5.2.3 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

7.5.2.3 จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้

7.5.2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน

7.5.2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน

7.5.2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

7.5.2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

7.5.2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้

7.5.2.9 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

7.5.2.10 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

7.5.3 การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็ก 3-5 ปี สามารถนำมาจัดกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวันดังนี้

7.5.3.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

1) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน

2) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องเกินกว่า 20 นาที

3) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40 - 60 นาที

4) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังจัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ควรออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังกายมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

7.5.3.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน ต้องให้ครอบคลุมดังต่อไปนี้

1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อต่างๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

3) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

4) การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

5) การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมได้สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทดลอง ศึกษาออกสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่าง หลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

6) การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสนำภาษาสื่อสารถ่ายทอด ความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทาง ภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และ บุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทาง ภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้ พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติใน มุมเล่นต่างๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่างๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่างๆ ฯลฯ

7.6 การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3 - 5 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของ กิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ทั้งนี้ให้มุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตร การประเมินพัฒนาการควรยึดหลักดังนี้

7.6.1 ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและผลมาพัฒนาเด็ก

7.6.2 ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี

7.6.3 สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน

7.6.4 ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและมีการจดบันทึก ไว้เป็นหลักฐาน

7.6.5 ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้ แหล่งข้อมูลหลายๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 - 5 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

7.7 การจัดหลักสูตรสถานศึกษา

7.7.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องดำเนินการจัดหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงาน และสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างเหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก

7.7.2 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทาง สังคม เศรษฐกิจ และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ดังนั้น สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรดังนี้

7.7.2.1 ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและเอกสาร หลักสูตรอื่นๆ รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ ของชุมชนและท้องถิ่น

7.7.2.2 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สาระการเรียนรู้รายปี การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ทั้งนี้ สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอาจกำหนดหัวข้ออื่นๆ ได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

7.7.2.3 การประเมิน เป็นขั้นตอนของการตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษา แบ่งเป็น การประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรหลังจากที่ได้จัดทำแล้ว โดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านต่างๆ การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อพัฒนารายละเอียดของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อผู้สอนทั้งสองระดับจะได้ เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้

7.7.2.4 จัดเอกสารด้านหลักสูตร และเอกสารด้านวิชาการของทั้งสองระดับ ตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ได้ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุเพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรที่จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร

7.7.3 การจัดการศึกษาปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 5 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส เด็กที่มีความสามารถพิเศษสามารถปรับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็กแต่ละประเภท

7.7.4 การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1

การสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจต่อการลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียน การสอน ตัวเด็ก ผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆ ทั้งระบบ การสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จะประสบผลสำเร็จได้ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.7.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการสร้างรอยเชื่อมต่อ โดยเฉพาะระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยช่วงอายุ 3 - 5 ปี กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมโยงการศึกษาโดยการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

- 1) จัดประชุมผู้สอนระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษาเพื่อร่วมกันมาไว้ให้ผู้สอนและบุคลากรอื่นๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจอย่างสะดวกและเพียงพอ
- 2) จัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับการอบรม ดูงาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะผู้สอนในระดับเดียวกันเท่านั้น
- 3) จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
- 4) ระหว่างที่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย ผู้บริหารควรจัดให้มีการพบปะทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เพื่อผู้ปกครองจะได้สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการเรียนการสอนของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

5) สถานศึกษาที่มีเด็กทั้งสองระดับควรจัดกิจกรรมที่ผู้สอน ผู้ปกครอง และเด็กได้ทำกิจกรรมร่วมในบางโอกาส

6) สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ควรจัดปฐมนิเทศ ผู้ปกครอง 2 ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียนระดับปฐมวัย และก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับ และให้ความร่วมมือช่วยเด็กให้สามารถปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดีขึ้น

7.7.4.2 ผู้สอนระดับปฐมวัย

ผู้สอนระดับปฐมวัย นอกจากจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย และจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กของตนแล้ว ควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและ บุคลากรอื่นๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้สอน อาจจัดกิจกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะทำให้ผู้สอนระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็ก ในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

2) พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดีๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

3) จัดให้เด็กมีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอนตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศของห้องเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

7.7.4.3 ผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษา

ผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดี ต่อการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของตนให้ต่อเนื่องกับพัฒนาการเด็กในระดับปฐมวัยดัง ตัวอย่าง ต่อไปนี้

1) จัดกิจกรรมให้เด็กและผู้ปกครองมีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับ ผู้สอนและห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเปิดภาคเรียน

2) จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัด ให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมอย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุมเกมการศึกษา มุมของเล่น เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ปรับตัวและเรียนรู้จาก การปฏิบัติจริง

- 3) จัดกิจกรรมสร้างข้อตกลงที่เกิดจากเด็กร่วมกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตน
- 4) เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก

ผู้ปกครอง และชุมชน

7.7.4.4 ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษา

ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาต้องทำความเข้าใจของหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับและเข้าใจว่าถึงแม้เด็กจะอยู่ในระดับประถมศึกษาแล้วแต่เด็กยังต้องการความรัก ความเอาใจใส่ การดูแลและการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากระดับปฐมวัยและควรให้ความร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

7.8 การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผล

การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้นเพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่าย ที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การวางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการบริหารการศึกษาและระบบการประกันคุณภาพที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายที่ครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ตั้งแต่ระดับชาติ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในรูปแบบของคณะกรรมการที่มาจากบุคคลทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับดูแลและประเมินผลต้องมีการรายงานผลทุกระดับให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากการรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

อุพริกา กัณฑ์หา (2546 : 89) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดสองภาษา ด้วยการสอนวิธีสตอรี่ไลน์ กับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนเมืองคง (คงคาวิทยา) อำเภอรามัญใต้ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 36 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนวิธีสตอรี่ไลน์ สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ด้วยการสอนวิธีสตอรี่ไลน์ หลังการเรียน สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิพร เชาวนัประยูร (2551 : 78) ได้ศึกษาการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ โรงเรียนอนุบาลอินทราบ้านเด็ก อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความสามารถในการสร้างผลงานสร้างสรรค์มีคะแนนโดยรวมสูงขึ้น ในการทำผลงานแต่ละแผนคะแนนความสามารถในภาพรวมของแต่ละแผนที่มากที่สุด คือ คะแนนของความคิดยืดหยุ่น รองลงมาคือคะแนนความคิดริเริ่ม คะแนนความคิดละเอียดลออ และสุดท้ายคือคะแนนความคิดคล่อง ตามลำดับ

ธีรรัตน์ ศรีวิรัตน์ (2551 : 67) ได้ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความสามารถในการสื่อความหมายของเด็กอนุบาล พบว่าหลังการทดลองความสามารถในการสื่อความหมายด้านการระลึกได้ และจับใจความของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุกัญญา พวงเกต (2551 : 81) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์โดยใช้นิทานชาดกที่มีต่อคุณลักษณะความมีเมตตากรุณาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ โดยใช้นิทานชาดกเกี่ยวกับความมีเมตตากรุณามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศรีวิมล สุรสันติวรการ (2551 : 72) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีสตอรี่ไลน์เพื่อสร้างค่านิยมด้านความพอประมาณตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบ

การเรียนการสอนบนเว็บวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีสตอรี่ไลน์เพื่อสร้างค่านิยมด้านความพอประมาณ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรินญา เลหาพันธ์ (2551 : 63) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนวิชา สุขศึกษาด้วยรูปแบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติในวิชาสุขศึกษาหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบสตอรี่ไลน์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมนึก ปฏิพานนท์ (2551 : 95) ได้ศึกษาผลของการเรียนการสอนด้วยวิธี สตอรี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างจากนักเรียนกลุ่มที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิมพ์ เพ็ญเทพ (2549 : 69) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ ในวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งชาติสงขลา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์สูงกว่านักเรียนที่ เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอน แบบสตอรี่ไลน์มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ในระดับมาก

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Butzow (1991 : 1850A) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการสอนวิธีสตอรี่ไลน์ และวิธีการสอนแบบปกติที่มีผลต่อแนวความคิดรวบยอดของวิทยาศาสตร์ ในนักเรียนระดับเกรด 3 ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองจำนวน 144 คน เรียนด้วยการสอนวิธีสตอรี่ไลน์ และกลุ่มควบคุม จำนวน 84 คน เรียนด้วยการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยการสอนวิธีสตอรี่ไลน์ และกลุ่มที่เรียน ด้วยการสอนแบบปกติ ดังนั้นการสอนวิธีสตอรี่ไลน์จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนได้เหมือนวิธีการเรียนการสอนแบบปกติ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกูลวิทยา) สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. แบบแผนการทดลองและวิธีดำเนินการทดลอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของกลุ่มโรงเรียนเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 480 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกูลวิทยา) แขวงสามตำ เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 68 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 34 คน โดยเลือกแบบเจาะจง โดยผู้วิจัยมีเงื่อนไขในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 เป็นห้องเรียนที่ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนอยู่ ซึ่งผู้วิจัยสามารถเข้าไปดำเนินการทดลองได้อย่างอิสระจนสิ้นสุดโครงการวิจัย

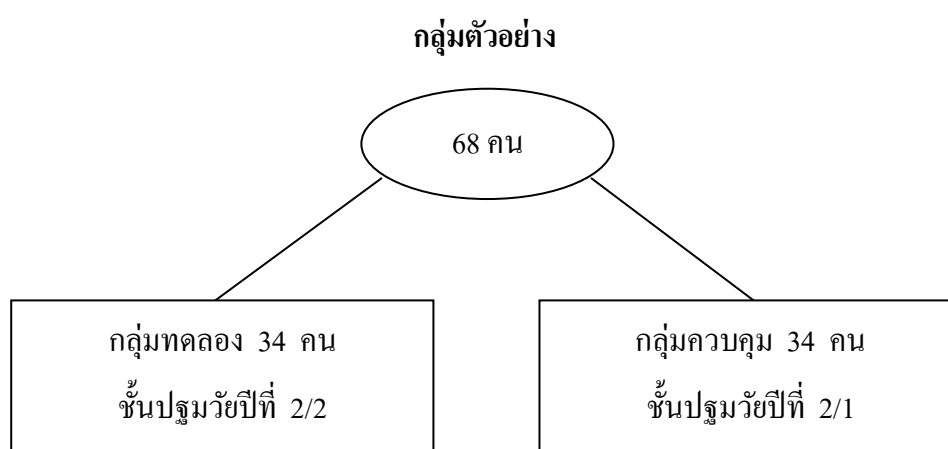
2.2 นักเรียนในกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนที่ไม่ต้องดูแลเป็นพิเศษ

2.3 กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนศาลเจ้า (ห้าวนุกุลวิทยา) แขวงสามคำ เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนอยู่ในปัจจุบัน

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม มีจำนวนนักเรียน 34 คน และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม มีจำนวนนักเรียน 34 คน โดยมีวิธีการเลือกแบบเจาะจงดังนี้

2.3.1 เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปฐมวัยปีที่ 2/2 ของโรงเรียนศาลเจ้า (ห้าวนุกุลวิทยา) แขวงสามคำ เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนอยู่ในปัจจุบัน

2.3.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยมีเกณฑ์การแบ่งกลุ่มตัวอย่างดังนี้ 1) เป็นนักเรียนโรงเรียนเดียวกัน 2) มีจำนวนนักเรียนเท่ากัน 3) นักเรียนมีอายุระหว่าง 5-6 ปี เหมือนกัน 4) เป็นการจัดชั้นเรียนคละนักเรียนเหมือนกัน 5) นักเรียนมาจากสภาพครอบครัวที่ใกล้เคียงกัน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง และใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมี 2 ชนิด คือ
 - 1.1 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ จำนวน 25 แผน แผนละ 30 นาที
 - 1.2 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 25 แผน แผนละ 30 นาที
2. แบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย สาระการเรียนรู้ที่ 2 บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก จำนวน 2 ฉบับ เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ
 - 2.1 แบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย (ก่อนเรียน) เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ
 - 2.2 แบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย (หลังเรียน) เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คือ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ จำนวน 25 แผน แผนละ 30 นาที โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)
- 1.1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
- 1.1.3 ศึกษาคู่มือจัดการศึกษาตามหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546
- 1.1.4 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 1.1.5 วิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ กิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหาสาระเกี่ยวกับพัฒนาการด้านสติปัญญา ในเรื่องความเข้าใจภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2

1.1.6 เลือกหน่วยการเรียนรู้ และกำหนดหัวเรื่องที่จะใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละแผนเพื่อกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียนสอนจากสิ่งที่มีอยู่ไปหายาก และเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยการได้ลงมือปฏิบัติจริง

1.1.7 การประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับเนื้อหาและตัวบ่งชี้

1.1.8 สร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ จำนวน 2 แผน ใช้เวลาในการสอนแผนละ 30 นาที แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แต่ละแผน ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ดังนี้ 1) หน่วยบ้านแสนสุข เรื่อง บ้าน 2) หน่วยชุมชนของเรา เรื่อง ตลาดในชุมชน 3) หน่วยชุมชนของเรา เรื่อง อาชีพในชุมชน 4) หน่วยชุมชนของเรา เรื่อง ความปลอดภัยในชุมชน และ 5) หน่วยชุมชนของเรา เรื่อง การรักษาสุขภาพอนามัยในชุมชน ซึ่งแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แต่ละแผนประกอบด้วยองค์ประกอบของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 การจัดฉาก

องค์ประกอบที่ 2 ตัวละคร

องค์ประกอบที่ 3 การดำเนินชีวิตของตัวละคร

องค์ประกอบที่ 4 การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

1.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบทดสอบวัดทักษะความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 25 ข้อ ซึ่งใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.2.1 ศึกษาเอกสารการประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย

1.2.2 ศึกษาเอกสารการวัดและประเมินผลเด็กปฐมวัย

1.2.3 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และวิธีสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

1.2.4 วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ และตัวบ่งชี้สาระการเรียนรู้เกี่ยวกับพัฒนาการด้านภาษา

1.2.5 จัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร และสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ

2. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.1.1 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และนำข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

2.1.2 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หน่วยบุคคลและสถานที่ แวดล้อมตัวเด็กไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสาขาการศึกษาปฐมวัยเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา ภาษาที่ใช้กับจุดประสงค์ของการจัดประสบการณ์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ดังรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

1) ดร. ปิยะนาถ	บุญมีพุทธพิพิธ
2) ผศ. ปัญญา	ทองนิล
3) ผศ. ไกรรวี	ศรีสุคนธ์

2.1.3 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องและคัดเลือกแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ให้มีความถูกต้อง และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาค่า IOC อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อสอบที่ถูกต้องสมบูรณ์

2.1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จากการปรับปรุงและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ห้อง 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล เวลาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบทดสอบวัดความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 จำนวน 1 ชุด ซึ่งใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ มีขั้นตอนในการตรวจสอบดังนี้

2.2.1 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และนำข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

2.2.2 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจภาษาไทยไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา ภาษาที่ใช้กับจุดประสงค์ ของการจัดประสบการณ์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ดังรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

- 1) ดร.ปิยะนาถ บุญมีพุทธพิพิธ
- 2) ผศ.ปัญญา ทองนิล
- 3) ผศ.ไกรรวิ ศรีสุคนธ์

2.2.3 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนี ความสอดคล้องและคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และปรับปรุงแบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ให้มีความถูกต้องและนำไปให้ ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาค่า IOC อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อสอบที่ถูกต้องสมบูรณ์

2.2.5 นำแบบทดสอบที่ได้จากการปรับปรุงและแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับ นักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ห้อง 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการตรวจสอบความเหมาะสมของ แบบทดสอบ เวลาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับ กลุ่มตัวอย่าง

แบบแผนการทดลองและวิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experiment) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับ นักเรียนจำนวนสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (Two group and Pre - test Post - test Design) ดังรายละเอียดดังนี้

1. แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
E	Y ₁	X	Y ₂
C	Y ₁	-	Y ₂

Y ₁	หมายถึง	การสอบก่อนสอนของกลุ่มทดลอง
Y ₂	หมายถึง	การสอบหลังสอนของกลุ่มทดลอง
X	หมายถึง	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

E หมายถึง กลุ่มทดลอง

C หมายถึง กลุ่มควบคุม

ในการทดลองครั้งนี้ใช้เวลาในการทดลอง 3 สัปดาห์ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการทดลองครั้งนี้ใช้กับนักเรียนโรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) จำนวน 2 ห้องเรียน

2. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยทำหนังสือแจ้งผู้อำนวยการโรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) เพื่อขออนุญาตทำการวิจัย

2.2 เข้าพบนักเรียนชั้นปฐมวัยทั้งสองกลุ่มเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการทำแบบทดสอบ

2.3 ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ โดยการทำแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วนำคะแนนของทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 ดำเนินการวิจัยตามแผนการทดลอง

2.5 นำผลการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล

2.6 สรุปผลการทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยก่อนการทดลอง (Pretest) ไปใช้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยกลุ่มทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์แบบสตอรี่ไลน์ ส่วนกลุ่มควบคุมใช้แผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยตนเองโดยใช้เวลาในการดำเนินการทดลองทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ สอนนักเรียนทุกวัน วันละ 30 นาที ตั้งแต่เวลา 09.30 - 10.00 น.

3. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการทดลอง (Post - test) โดยนำแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยไปใช้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นระยะเวลา

ตารางที่ 3.1 วันเวลาในการดำเนินการทดลองการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์
สาระการเรียนรู้ที่ 2 หน่วยบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ของนักเรียนชั้นปฐมวัย
ปีที่ 2

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	หน่วย การเรียนรู้	เรื่อง	จำนวนเวลา (นาที)
1	16 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00	-	- ทดสอบก่อนเรียน	30
	17 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00	บ้านแสนสุข	- ส่วนประกอบ ของบ้าน	30
	18 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00		- ลักษณะ ของบ้าน	30
	19 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00		- สมาชิกในบ้าน	
	20 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00		- หน้าที่ของสมาชิก ในบ้าน	30 30
	21 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00		- การทำความ สะอาดบ้าน	30
2	24 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00	ชุมชน ของเรา	- ลักษณะของตลาด	30
	25 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00	(ตลาด	- บุคคลในตลาด	30
	26 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00	ในชุมชน)	- หน้าที่ของบุคคล ในตลาด	30
	27 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00		- วิถีชีวิตในตลาด	30
	28 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00		- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในตลาด	30

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	หน่วย การเรียนรู้	เรื่อง	จำนวนเวลา (นาที)
3	31 ม.ค. 2554	09.30 - 10.00	ชุมชน ของเรา	- อาชีพต่างๆ ในชุมชน	30
	1 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00	(อาชีพ ในชุมชน)	- หน้าที่ของ อาชีพต่างๆ	30
	2 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00		- อุปกรณ์ของ อาชีพต่างๆ	30
	3 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00		- สถานที่ทำงาน ของอาชีพต่างๆ	30
	4 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00		- วิถีชีวิตของ อาชีพต่างๆ	30
4	7 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00	ชุมชน ของเรา	- ลักษณะ ของชุมชน	30
	8 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00	(ความ ปลอดภัย ในชุมชน)	- สัญญาณ ไฟจราจร	30
	9 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00		- เครื่องหมาย จราจร	30
	10 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00		- ตำรวจจราจร	30
	11 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00		- อุปกรณ์ของ ตำรวจจราจร	30
5	14 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00	เรื่องชุมชน ของเรา	- การดูแลสุขภาพ ในชุมชน	30
	15 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00	(สุขภาพ อนามัย ในชุมชน)	- สถานที่ ออกกำลังกาย ในชุมชน	30
	16 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00		- อาหารที่มี ประโยชน์	30

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	หน่วย การเรียนรู้	เรื่อง	จำนวนเวลา (นาที)
	17 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00		- อาหารที่ไม่มี ประโยชน์	
	18 ก.พ. 2554	09.30 - 10.00		- การดูแล สวนสาธารณะ	

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียน ชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลการเรียนรู้ทักษะทางภาษา หลังการทดลองของการจัดประสบการณ์ทั้ง 2 วิธี ด้วยสถิติ t-test

2. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

3. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

4. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อ

โดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (สมนึก ภัททิยธนี, 2537 : 167)

สูตรหาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 หาค่าความยาก - ง่าย ของแบบทดสอบ

โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2538 : 87-105)

สูตรค่าความยาก

$$(P) = \frac{U + L}{n_1 + n_2}$$

เมื่อ U แทน จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

L แทน จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

n_1 แทน จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์ในกลุ่มสูง

n_2 แทน จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ในกลุ่มต่ำ

1.3 ค่าความเชื่อมั่น แบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย

โดยใช้สูตร Kuder-Richardson KR-20 (บุญชม ศรีสะอาด, 2538 : 87-105)

สูตรความเชื่อมั่น

$$(r_n) = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right)$$

เมื่อ	r_n	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)
	s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

1.4 หาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 โดยใช้สูตรดังนี้ (ชวลิต ชูกำแหง, 2553 : 132)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	หมายถึง	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	หมายถึง	คะแนนรวมของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาไทยระหว่างเรียน
	A	หมายถึง	คะแนนเต็มของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาไทยทั้งหมด
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\frac{\sum Y}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	หมายถึง	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	หมายถึง	คะแนนรวมของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนหลังเรียน
	B	หมายถึง	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนหลังเรียน
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียน

1.5 การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.6 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\bar{X}$ แทน คะแนนแต่ละคน
 N แทน จำนวนนักเรียน
 $\sum$ แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ใช้การทดสอบ t-test independent (ชาลิต ชูกำแหง, 2553 : 139) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) - (\mu_1 - \mu_2)}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจภาษาไทยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ของนักเรียนชั้นปฐมวัย ปีที่ 2 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 คุณสมบัติของเครื่องมือในการวิจัย

1.1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

เงื่อนไขเวลา	ค่าร้อยละของคะแนน
ระหว่างเรียน	85.44
หลังการเรียน	83.48

1.2 คุณสมบัติของแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย

1.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

จากการสร้างแบบสอบถามความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ปีที่ 2 ทั้งหมดจำนวน 50 ข้อ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบดังกล่าวไปตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) ผลการตรวจสอบปรากฏว่าได้ข้อสอบที่มีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) จำนวน 25 ข้อ

1.2.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย

จากการนำแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ปีที่ 2 ไปหาค่าความเชื่อมั่น ผลปรากฏว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ เท่ากับ 0.80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

จากการเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ t - test แบบ Independent ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์	34	14.97	4.23	-0.710	.480
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ	34	14.32	3.21		

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่าผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ $t - test$ แบบ Independent ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

เงื่อนไขเวลา	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	34	14.97	4.23	-8.919*	.000
หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	34	20.76	3.42		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่าผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.3 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ t - test แบบ independent ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

เงื่อนไขเวลา	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	34	14.32	3.21	-4.121*	.000
หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	34	16.56	3.25		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่าผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกตินักเรียนมีผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.4 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ กับหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ กับหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ t - test แบบ Independent ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์	34	20.76	3.24	.5198*	.000
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ	34	16.56	3.25		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่าผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกัน นั่นคือ หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์นักเรียนมีผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่าหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 68 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 34 คน และกลุ่มควบคุม 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ จำนวน 25 แผน 2) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 25 แผน 3) แบบทดสอบก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ และ 4) แบบทดสอบหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ t - test

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ พบว่าผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยไม่แตกต่างกัน จากนั้นดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับนักเรียนกลุ่มทดลอง และจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติกับนักเรียนกลุ่มควบคุม แล้วทำการเปรียบเทียบผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และหลังการจัดประสบการณ์

หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์นักเรียนมีผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทย สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ คือ ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิต และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือปัญหาที่ต้องแก้ไข และเป็นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดประสบการณ์ที่มีการดำเนินเรื่องเป็นฉาก ๆ หรือเป็นตอน ๆ อย่างต่อเนื่อง ในการเรียนเด็กจะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองจากเรื่องที่จินตนาการตามความเป็นจริง ตามเรื่องที่คุณครูกำหนด เป็นลำดับความรู้ใหม่ที่เด็กได้เกิดจากการดำเนินเรื่องตามแนวการเดินทางเรื่องของคุณครู แล้วเด็กเกิดการเรียนรู้จากการกระทำจริงของตนเอง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจ บทเรียนตลอดมา และการจัดกิจกรรมแบบนี้ยังช่วยส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามสภาพจริง ได้ลงมือปฏิบัติจริง เน้นทักษะการคิด การวิเคราะห์ การตัดสินใจ กระบวนการกลุ่ม ตลอดจนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้นักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สามารถพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยให้สูงขึ้นได้ และสามารถนำความเข้าใจภาษาไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้นักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มีผลการพัฒนาความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่าการได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรรัตน์ ศรีวิรัตน์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความสามารถในการสื่อความหมายของเด็กอนุบาล ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองคะแนนความสามารถในการสื่อความหมายด้านการระลึกได้ และการจับใจความของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบสตอรี่ไลน์มีความสามารถในการสื่อความหมายสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุพาพริกา กัณฑ์หา (2546 : 89) ซึ่งได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดสองภาษา ด้วยการสอนวิธีสตอรี่ไลน์กับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนเมืองคง (คงคาวิทยา) อำเภอรามไศล จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 36 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนวิธีสตอรี่ไลน์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ด้วยการสอนวิธีสตอรี่ไลน์ หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จะเห็นได้ว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปัจจุบันกำลังได้รับความนิยม และเป็นที่สนใจของบุคคลในวงการศึกษา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนต่อไป และอาจกล่าวได้ว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์เป็นการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด ได้ลงมือปฏิบัติจริง เน้นทักษะการคิด การวิเคราะห์ การตัดสินใจ กระบวนการกลุ่ม ตลอดจนการสร้างความรู้ด้วยตัวเอง ดังนั้น การจัดการรูปแบบสตอรี่ไลน์จึงเป็นการบูรณาการเนื้อหาสาระและทักษะกระบวนการต่างๆ เข้าด้วยกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรศึกษาวิธีการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา วิชา และระดับชั้นที่สอน

1.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ผู้สอนต้องศึกษาวิธีการจัดประสบการณ์และเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

1.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มี 4 องค์ประกอบ ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 4 องค์ประกอบโดยเน้นการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม และผู้สอนต้องอธิบายวิธีการร่วมกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์กับรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กันยา ลุมพิกานนท์. (2550). **เอกสารประกอบการสอนภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย**. ฉะเชิงเทรา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- กำชัย ทองหล่อ. (2547). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทรวมสาส์น.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). **การออกแบบการสอนและบูรณาการ**. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- ชนิปี พรกุล. (2545). **แคทส์ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวลิต ชูกำแหง. (2553). **การวิจัยหลักสูตรและการสอน**. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ และองอาจ นัยพัฒน์. (2551). **แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองสุข วงศ์ทิพย์. (2549). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). **การสอนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ทิตนา แคมณี และคณะ. (2535). **วิทยาการด้านความคิด**. กรุงเทพมหานคร : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์ จำกัด.
- ทิตนา แคมณี. (2552). **รูปแบบการเรียนการสอน:ทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรารัตน์ ศรีวิรัตน์. (2551). **ผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความสามารถในการสื่อความหมายของเด็กอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เปลื้อง ณ นคร. (2542). **ภาษาวรรณนา วิวัฒน์ และวิบัติของภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอลโล่การพิมพ์.
- พิพร เขาวนัประยูร. (2551). **การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ โรงเรียนอนุบาลอินทราบ้านเด็ก อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2548). **Storyline Approach หน่วยการเรียนรู้ การเรียนการสอนแบบบูรณาการเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2551). **ทักษะ 5 c เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พา เพ็ญเทพ. (2549). **ผลของการใช้วิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ในวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งชาติดงเคอ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณ กรัศพรหม. (2546). **การศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วลัย พานิช. (2547). **การสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา ปญญฤทธิ์. (2553). **การศึกษาปฐมวัย : แนวคิด หลักการสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มิวเซียม บุคส์.
- วาโร เฟิงส์สวัสดิ์. (2544). **การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวิริยาสาน.
- ศรีวิมล สุรตันติวรการ. (2551). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีสตอรี่ไลน์เพื่อสร้างค่านิยมด้านความพอประมาณตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันพัฒนาวิชาการและประเมินผล. (2548). **คู่มือการจัดการศึกษาตามหลักสูตรปฐมวัย**

พุทธศักราช 2546. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส. วี. เจ. พรินติ้ง จำกัด.

สมนึก ปฏิปทานนท์. (2551). **ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์**

ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

สริญญา เลหาพันธ์. (2551). **ผลของการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาด้วยรูปแบบสตอรี่ไลน์**

ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาธิต วิทยาขาว. (2549). **การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางรูปภาพของเด็กปฐมวัย**

ด้วยการเล่านิทานประกอบหุ่นกับการเล่านิทานประกอบภาพ. วิทยานิพนธ์

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาศาสตร์และการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). **การวัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย.** กรุงเทพมหานคร :

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุกัญญา พวงเกิด. (2551). **ผลของการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์โดยใช้นิทานชาดก**

ที่มีต่อคุณลักษณะความมีเมตตากรุณาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

สุรชาติพย์ เป้นทองคำ. (2545). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาดของ**

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการ

กลุ่มและวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร

และการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2552). **19 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.

- เสาวนีย์ ดำรงโรจน์สกุล. (2544). ผลการสอนแบบ เค ดับบลิว แอล พลัส ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อภิญา สิงห์สมบัติ. (2545). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามระบอบของประชาธิปไตย และศึกษาทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้และวิธีการสอนตามแนวคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรทัย มูลคำ, สุวิทย์ มูลคำ, นุศุล คุชกรธิ์ และนภดล เจนอักษร. (2544). **CHILD CENTRED : STORYLINE METHOD** : การบูรณาการหลักสูตรและเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- อุพาริกา กัณห์หา. (2546). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดสองภาษา ด้วยการสอนวิธีสตอรีไลน์กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- Butzow, Carol Marie. (1991). **A Comparison of A Storyline-Based Method of Instruction and a Textbook Method of Instruction on the Acquisition of Science Concept In the Elementary School.** Indiana University of Pennsylvania : Dissertation Abstracts International.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย
หนังสือขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.ปิยะนาถ	บุญมีพิพิธ	คณะครุศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
2. ผศ.ปัญญา	ทองนิล	คณะครุศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
3. ผศ.ไกรรวี	ศรีสุคนธ์	คณะครุศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ภาคผนวก ข

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 สาระ เรื่องบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก หน่วย บ้านแสนสุข เรื่อง บ้าน

สัปดาห์ที่ 1 สอนวันที่ 17 - 21 มกราคม พ.ศ. 2554

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ,
ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

การดำเนินเรื่อง (เส้นทางการเดินเรื่อง)	คำถามหลัก	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อการเรียนการสอน	ผลการเรียนรู้
1.บ้าน (ส่วนประกอบ)	1.สถานที่ใดเป็นที่อยู่ ของมนุษย์	1.ให้นักเรียนนั่งเป็นรูปตัวยู 2.คุณครูเล่านิทานเรื่อง “ สัตว์สร้างบ้าน ” ให้นักเรียนฟัง และ ร่วมกันสนทนาเนื้อหาจากนิทาน 3.คุณครูนำอุปกรณ์การประดิษฐ์บ้านมา ให้นักเรียนดู และร่วมกันสนทนา วิธีการประดิษฐ์บ้าน โดยคุณครูเป็นผู้ สาธิตวิธีการประดิษฐ์บ้านให้นักเรียนดู เป็นตัวอย่าง 4.แบ่งกลุ่มให้นักเรียนกลุ่มละเท่าๆ กัน และให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาจับ ฉลากเพื่อเลือกอุปกรณ์การประดิษฐ์ บ้าน	ทั้งชั้น ทั้งชั้น ทั้งชั้น ตัวแทนกลุ่ม	นิทานเรื่อง “ สัตว์สร้างบ้าน ” - กระดาษสีรูปทรง ต่างๆ - กระดาษ A 4 - กาว - กรรไกร	คำตอบ ของนักเรียน

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ,
ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

การดำเนินเรื่อง (เส้นทางการเดินเรื่อง)	คำถามหลัก	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อการเรียนการสอน	ผลการเรียนรู้
	2.ส่วนประกอบของบ้านมีอะไรบ้าง	5.ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันประดิษฐ์บ้านตามจินตนาการให้สวยงาม 6.ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานของตนเอง โดยช่วยกันบอกว่าบ้านที่ประดิษฐ์มีส่วนประกอบอะไรบ้าง 7.ให้นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องส่วนประกอบของบ้าน	กลุ่มย่อย 5 คน ทั้งหมด	- แบบทดสอบเรื่องส่วนประกอบของบ้าน	บ้านที่นักเรียนประดิษฐ์ คะแนนจากการทำแบบทดสอบ
(ลักษณะของบ้าน)	3.บ้านของนักเรียนมีมีลักษณะเป็นอย่างไร	1.ให้นักเรียนนั่งเป็นรูปตัวยู 2.คุณครูเล่านิทานเรื่อง “ ลูกหมูสามตัว ” ให้นักเรียนฟัง และร่วมกันสนทนาเนื้อหาจากนิทาน 3.ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานของตนเอง โดยให้บอกลักษณะบ้านของกลุ่มตนเอง	ทั้งหมด ตัวแทนกลุ่ม	นิทานเรื่อง “ ลูกหมูสามตัว ” บ้านที่นักเรียนประดิษฐ์	คำตอบของนักเรียน บ้านที่นักเรียนประดิษฐ์

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ, ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

การดำเนินเรื่อง (เส้นทางการเดินเรื่อง)	คำถามหลัก	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อการเรียนการสอน	ผลการเรียนรู้
		4.ให้ตัวแทนกลุ่มที่ออกมานำเสนอ ผลงานจับคู่กัน 5.ให้นักเรียนช่วยกันเปรียบเทียบบ้าน สองหลังที่ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำมาให้ดู โดยเปรียบเทียบบ้านที่ละสองหลัง 6.ให้นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง ลักษณะของบ้าน	ตัวแทนกลุ่ม ทั้งชั้น ทั้งชั้น	บ้านที่นักเรียน ประดิษฐ์ บ้านที่นักเรียน ประดิษฐ์ - แบบทดสอบเรื่อง ลักษณะของบ้าน	คำตอบของ นักเรียน คำตอบของ นักเรียน คะแนนจาก การทำ แบบทดสอบ
2.ตัวละคร (สมาชิกในบ้าน)	4.ในบ้านของนักเรียน มีใครอาศัยอยู่บ้าง	1.ให้นักเรียนนั่งเป็นรูปตัวยู 2.คุณครูสอนนักเรียนร้องเพลง “บ้านของฉัน” โดยคิดเนื้อเพลงไว้บน กระดานและสอนให้นักเรียนร้องตาม คุณครูทีละวรรค 3.ให้นักเรียนร้องเพลง “บ้านของฉัน” และทำท่าทางประกอบตามจินตนาการ 4.ร่วมกันสนทนาสมาชิกในบ้านจาก เนื้อเพลงที่ร้อง	ทั้งชั้น ทั้งชั้น ทั้งชั้น ทั้งชั้น	เพลง “ บ้านของฉัน” ตัวละครจากเนื้อเพลง	การแสดงท่าทาง ประกอบเพลง คำตอบของ นักเรียน

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ,
ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

การดำเนินเรื่อง (เส้นทางการเดินเรื่อง)	คำถามหลัก	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อการเรียนการสอน	ผลการเรียนรู้
		5.คุณครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนกลุ่มละเท่าๆ กัน และให้นักเรียนแบ่งหน้าที่กันว่าใครจะเป็นตัวละครอะไร 6.คุณครูอธิบายการประดิษฐ์หุ่นมือโดยสาธิตวิธีทำให้นักเรียนดูเป็นแบบอย่าง 7.ให้นักเรียนแต่ละคนประดิษฐ์ตัวละครของตนเอง และนำมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน 8.ให้นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องสมาชิกในบ้าน	กลุ่มย่อย 5 คน ทั้งชั้น รายบุคคล ทั้งชั้น	กระดาษสีต่างๆ กรรไกร กาว, สีไม้ - แบบทดสอบเรื่องสมาชิกในบ้าน	ตัวละครหุ่นมือที่นักเรียนประดิษฐ์ คะแนนจากการทำแบบทดสอบ

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ, ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

การดำเนินเรื่อง (เส้นทางการเดินเรื่อง)	คำถามหลัก	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อการเรียนการสอน	ผลการเรียนรู้
3.การดำเนินชีวิต (หน้าที่ของสมาชิก)	5.สมาชิกในบ้านมี หน้าที่อะไรบ้าง	1.ให้นักเรียนนั่งเป็นรูปตัวยู 2. คุณครูเล่านิทานเรื่อง “ สมาชิกในบ้าน ” ให้นักเรียนฟัง และ ร่วมกันสนทนาเนื้อหาจากนิทาน 3.ให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มตามที่แบ่งไว้ ครั้งที่แล้ว และให้นำตัวละครของ ตนเองมาด้วย 4.ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดง บทบาทสมมติหน้าที่ของสมาชิกใน บ้าน โดยให้ออกมานำเสนอการแสดงที่ ละกลุ่ม 5.ให้นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง หน้าที่ของสมาชิกในบ้าน	ทั้งชั้น ทั้งชั้น กลุ่มย่อย 5 คน กลุ่มย่อย 5 คน ทั้งชั้น	นิทานเรื่อง “ สมาชิกในบ้าน ” ตัวละคร ตัวละคร - แบบทดสอบเรื่อง หน้าที่ของสมาชิก ในบ้าน	คำตอบของ นักเรียน การแสดง บทบาทสมมติ ของนักเรียน คะแนนจาก การทำ แบบทดสอบ

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ, ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

การดำเนินเรื่อง (เส้นทางการเดินเรื่อง)	คำถามหลัก	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อการเรียนการสอน	ผลการเรียนรู้
4.สถานการณ์ (การดูแลรักษาความ สะอาดบ้าน)	6.ถ้าบ้านของนักเรียน สกปรกนักเรียนจะทำ อย่างไร	1.ให้นักเรียนนั่งเป็นรูปตัวยู 2.คุณครูนำอุปกรณ์การทำความสะอาด บ้านมาให้ให้นักเรียนดู 3.นักเรียนช่วยกันบอกชื่ออุปกรณ์และ วิธีใช้อุปกรณ์ในการทำความสะอาด บ้าน 4.ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาจับฉลาก เรื่องสถานการณ์การทำความสะอาดบ้าน 5.ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดง บทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ตนเอง จับฉลากได้ 6.ให้นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องการ ดูแลรักษาความสะอาดบ้าน	ทั้งชั้น ทั้งชั้น ทั้งชั้น ตัวแทนกลุ่ม กลุ่มย่อย 5 คน ทั้งชั้น	ไม้กวาด, ไม้ถูพื้น ที่ตักขยะ, ถังขยะ ฉลากชื่อของ สถานการณ์การทำ ความสะอาดบ้าน อุปกรณ์การทำความสะอาด สะอาดบ้าน - แบบทดสอบเรื่อง การดูแลรักษาความ สะอาดบ้าน	คำอธิบายของ นักเรียน บทบาทสมมติ การทำ ความสะอาดบ้าน ของนักเรียน คะแนนจาก การทำ แบบทดสอบ

ภาคผนวก ค

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ

สิ่งที่ได้รู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้	สิ่งที่เด็กควรรู้
1.บุคคลอาชีพต่าง ๆ 2.สถานที่ทำงานของอาชีพต่าง ๆ	1.อุปกรณ์/เครื่องมือของอาชีพต่าง ๆ 2.การใช้เครื่องมือต่าง ๆ	1. หน้าที่และการแต่งกายของอาชีพต่าง ๆ 2.อุปกรณ์/เครื่องมือของอาชีพต่าง ๆ 3.สถานที่ทำงานของอาชีพต่าง ๆ

แผนการจัดกิจกรรมประจำวัน หน่วย อาชีพในชุมชน

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	กิจกรรมสร้างสรรค์
1.การเคลื่อนไหวปฏิบัติตามสัญญาณตามข้อตกลง 2.การเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะช้า - เร็ว 3.การปฏิบัติตามคำสั่ง 4.การทำท่าทางประกอบเพลงตามจินตนาการ 5.การเคลื่อนไหวร่างกายตามคำบรรยาย	1.การท่องคำคล้องจอง “ เด็กรักคุณครู ” 2.การร้องเพลง “ คุณหมอ - คุณพยาบาล ” 3.การร้องเพลง “ ตำรวจ ” การสนทนา 4.การร้องเพลง “ ทหาร ” การสนทนา 5.การร้องเพลง “ บุรุษไปรษณีย์ ” การสนทนาและการตอบคำถาม	1.การรูดสี 2.การปั้นดินน้ำมัน 3.การพิมพ์ภาพ 4.การระบายสี 5.การพับสี

กิจกรรมเสรี	กิจกรรมกลางแจ้ง	กิจกรรมเกมการศึกษา
1.มุมบล็อก 2.มุมหนังสือ 3.มุมบทบาทสมมุติ 4.มุมคณิตศาสตร์ 5.มุมศิลปะ	1.การเล่นกลางแจ้ง 2.การเดินทรงตัว 3.การโยนบอลใส่ตะกร้า 4.การกระโดดตบสิ่งของที่กำหนด 5.การวิ่งซิกแซก	1.การจับคู่ภาพความสัมพันธ์ 2.การจับคู่ภาพกับเงา 3.การเรียงลำดับตัวเลข 4.การต่อภาพตัดต่อ 5.การจับคู่ภาพเหมือน

แผนการจัดกิจกรรมตามพัฒนาการ หน่วย อาชีพในชุมชน

ด้านร่างกาย (ภาวภานา)	ด้านอารมณ์ - จิตใจ (จิตภานา)	ด้านสังคม (สิลภานา)	ด้านสติปัญญา (ปัญญาภานา)
1.การเคลื่อนไหวปฏิบัติตาม สัญญาณ ตามข้อตกลง 2.การเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ช้า - เร็ว 3.การปฏิบัติตามคำสั่ง 4.การทำท่าทางประกอบเพลงตาม จินตนาการ 5.การเคลื่อนไหวร่างกายตามคำ บรรยาย 6.การเล่นกลางแจ้ง 7.การเดินทรงตัว 8.การโยนบอลใส่ตะกร้า 9.การกระโดดตบสิ่งของที่กำหนด 10.การวิ่งซิกแซก	1.การรูดี 2.การปั้นดินน้ำมัน 3.การพิมพ์ภาพ 4.การระบายสี 5.การพับสี 6.การเคลื่อนไหวปฏิบัติตามสัญญาณ ตามข้อตกลง 7.การเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ช้า - เร็ว 8.การปฏิบัติตามคำสั่ง 9.การทำท่าทางประกอบเพลงตาม จินตนาการ 10.การเคลื่อนไหวร่างกายตามคำ บรรยาย	1.มุมบล็อก 2.มุมหนังสือ 3.มุมบทบาทสมมุติ 4.มุมคณิตศาสตร์ 5.มุมศิลปะ 6.การเล่นกลางแจ้ง 7.การเดินทรงตัว 8.การโยนบอลใส่ตะกร้า 9.การกระโดดตบสิ่งของที่กำหนด 10.การวิ่งซิกแซก	1.การท่องคำคล้องจอง “ เดี๋ยวกูณครู ” 2.การร้องเพลง “ คุณหมอ - คุณพยาบาล ” 3.การร้องเพลง “ ตำรวจ ” การสนทนา 4.การร้องเพลง “ ทหาร ” การสนทนา 5.การร้องเพลง “ นุรุษไปรษณีย์ ” การสนทนา และการตอบคำถาม 6.การจับคู่ภาพความสัมพันธ์ 7.การจับคู่ภาพกับเงา 8.การเรียงลำดับตัวเลข 9.การต่อภาพตัดต่อ 10.การจับคู่ภาพเหมือน

แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 สาระ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก หน่วย อาชีพในชุมชน เรื่อง คุณครู

สัปดาห์ที่ 5 สอนวันที่ 14 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ,

ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

วันที่	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	กิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล
1	กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 1.นักเรียนบอกหน้าที่และการแต่งกายของคุณครูได้ 2.นักเรียนบอกอุปกรณ์/เครื่องมือของคุณครูได้ 3.นักเรียนบอกสถานที่ทำงานของคุณครูได้	คุณครู	1.การท่องคำคล้องจอง 2.การสนทนา 3.การตอบคำถาม 4.การแสดงความคิดเห็น	1.ให้นักเรียนนั่งเป็นรูปตัวยู 2.คุณครูสอนนักเรียนท่องคำคล้องจอง “เด็กรักคุณครู ” โดยให้นักเรียนท่องตามคุณครูทีละวรรค 3.นักเรียนช่วยกันท่องคำคล้องจองพร้อมกับทำท่าทางประกอบตามจินตนาการ 4.ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคุณครู โดยให้นักเรียนบอกหน้าที่และการแต่งกายของคุณครู 5.นักเรียนช่วยกันบอกอุปกรณ์/เครื่องมือและสถานที่ทำงานของคุณครู 7.นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องคุณครู	1.เครื่องเคาะจังหวะ 2.คำคล้องจอง “เด็กรักคุณครู ”	1.สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม 2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 สาระ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก หน่วย อาชีพในชุมชน เรื่อง คุณหมอ

สัปดาห์ที่ 5 สอนวันที่ 15 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ,
ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

วันที่	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	กิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล
2	กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 1.นักเรียนบอกหน้าที่และการแต่งกายของคุณหมอได้ 2.นักเรียนบอกอุปกรณ์/เครื่องมือของคุณหมอได้ 3.นักเรียนบอกสถานที่ทำงานของคุณหมอได้	คุณหมอ	1. การสนทนา 2.การตอบคำถาม 3.การสังเกต 4.การแสดงความคิดเห็น	1.ให้นักเรียนนั่งเป็นรูปตัวยู 2.คุณครูสอนนักเรียนร้องเพลง “ คุณหมอ - คุณพยาบาล ” โดยให้นักเรียนร้องตามคุณครูที่ละวรรค 3.นักเรียนช่วยกันร้องเพลงพร้อมกับทำท่าทางประกอบตามจินตนาการ 4.ให้นักเรียนดูภาพคุณหมอ /ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคุณหมอ โดยให้นักเรียนบอกหน้าที่และการแต่งกายของคุณหมอ 5.นักเรียนช่วยกันบอกอุปกรณ์/เครื่องมือและสถานที่ทำงานของคุณหมอ 7.นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องคุณหมอ	1.เครื่องเคาะจังหวะ 2.เพลง “ คุณหมอ - คุณพยาบาล ” 3.ภาพคุณหมอ	1.สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม 2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 สาระ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก หน่วย อาชีพในชุมชน เรื่อง ตำรวจ
สัปดาห์ที่ 5 สอนวันที่ 16 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ,
ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

วันที่	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	กิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล
3	กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 1.นักเรียนบอกหน้าที่และการแต่งกายของตำรวจได้ 2.นักเรียนบอกอุปกรณ์/เครื่องมือของตำรวจได้ 3.นักเรียนบอกสถานที่ทำงานของตำรวจได้	ตำรวจ	1.การสังเกต 2.การสนทนา 3.การตอบคำถาม 4.การแสดงความคิดเห็น	1.ให้นักเรียนนั่งเป็นรูปตัวยู 2.คุณครูสอนนักเรียนร้องเพลง “ ตำรวจ ” โดยให้นักเรียนร้องตามคุณครูทีละวรรค 3.นักเรียนช่วยกันร้องเพลงพร้อมกับทำท่าทางประกอบตามจินตนาการ 4.ให้นักเรียนดูภาพตำรวจ /ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับตำรวจ โดยให้นักเรียนบอกหน้าที่และการแต่งกายของตำรวจ 5.นักเรียนช่วยกันบอกอุปกรณ์/เครื่องมือและสถานที่ทำงานของตำรวจ 7.นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องตำรวจ	1.เครื่องเคาะจังหวะ 2.เพลง “ ตำรวจ ” 3.ภาพตำรวจ	1.สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม 2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

บันทึกหลังการสอน

.....
.....

แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 สาระ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก หน่วย อาชีพในชุมชน เรื่อง ทหาร
สัปดาห์ที่ 5 สอนวันที่ 17 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ,
ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

วันที่	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	กิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล
4	กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 1.นักเรียนบอกหน้าที่และการแต่งกายของทหารได้ 2.นักเรียนบอกอุปกรณ์/เครื่องมือของทหารได้ 3.นักเรียนบอกสถานที่ทำงานของทหารได้	ทหาร	1.การร้องเพลง 2.การสนทนา 3.การตอบคำถาม 4.การสังเกต 5.การแสดงความคิดเห็น	1.ให้นักเรียนนั่งเป็นรูปตัวยู 2.คุณครูสอนนักเรียนร้องเพลง “ ทหาร ” โดยให้นักเรียนร้องตามคุณครูทีละวรรค 3.นักเรียนช่วยกันร้องเพลงพร้อมกับทำท่าทางประกอบตามจินตนาการ 4.ให้นักเรียนดูภาพทหาร /ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับทหาร โดยให้นักเรียนบอกหน้าที่และการแต่งกายของทหาร 5.นักเรียนช่วยกันบอกอุปกรณ์/เครื่องมือและสถานที่ทำงานของทหาร 7.นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องทหาร	1.เครื่องเคาะจังหวะ 2.เพลง “ ทหาร ” 3.ภาพทหาร	1.สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม 2.สังเกตการร้องเพลง 3.สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.

แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 สาระ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก หน่วย อาชีพในชุมชน เรื่อง บุรุษไปรษณีย์

สัปดาห์ที่ 5 สอนวันที่ 21 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ข้อที่ 3 (1) แสดงออกทางอารมณ์เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์, ข้อที่ 9 (1) สนทนาโต้ตอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ, ข้อที่ 10 (1) มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้, ข้อที่ 12 (1) สนใจการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

วันที่	จุดประสงค์	สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	กิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล
5	กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 1.นักเรียนบอกหน้าที่และการแต่งกายของบุรุษไปรษณีย์ได้ 2.นักเรียนบอกอุปกรณ์/เครื่องมือของบุรุษไปรษณีย์ได้ 3.นักเรียนบอกสถานที่ทำงานของบุรุษไปรษณีย์ได้	บุรุษไปรษณีย์	1.การสังเกต 2.การสนทนา 3.การตอบคำถาม 4.การแสดงความคิดเห็น	1.ให้นักเรียนนั่งเป็นรูปตัวยู 2.คุณครูสอนนักเรียนร้องเพลง “บุรุษไปรษณีย์” โดยให้นักเรียนร้องตามคุณครูทีละวรรค 3.นักเรียนช่วยกันร้องเพลงพร้อมกับทำท่าทางประกอบตามจินตนาการ 4.ให้นักเรียนดูภาพบุรุษไปรษณีย์/ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับทหาร โดยให้นักเรียนบอกหน้าที่และการแต่งกายของบุรุษไปรษณีย์ 5.นักเรียนช่วยกันบอกอุปกรณ์/เครื่องมือและสถานที่ทำงานของบุรุษไปรษณีย์ 7.นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องบุรุษไปรษณีย์	1.เครื่องเคาะจังหวะ 2.เพลง “บุรุษไปรษณีย์” 3.ภาพบุรุษไปรษณีย์	1.สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม 2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

แบบทดสอบก่อนเรียน

สาระการเรียนรู้ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก

หน่วย บ้านแสนสุข ชุมชนของเรา และอาชีพในชุมชน

ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียน ○ ล้อมรอบพยัญชนะที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุด

1 ข้อใดไม่ใช่ส่วนประกอบของบ้าน

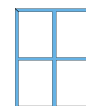
ก

ข

ค

2 ภาพใดเป็นบ้านสองชั้น

ก

ข

ค

3 ภาพใดเป็นบ้านทรงไทย

ก

ข

ค

4 ใครมีหน้าที่ทำงานบ้าน

ก

แม่

ข

ยาย

ค

ป้า

5 ใครเป็นหัวหน้าครอบครัว

ก พ่อ

ข แม่

ค พี่

6 บุคคลในข้อใดไม่อยู่ในตลาด

ก ชาวนา

ข แม่ค้า

ค ลูกค้า

7 ข้อใดกล่าวถึงหน้าที่ของพ่อค้า - แม่ค้าถูกต้อง

ก กวาดตลาด

ข รักษาความปลอดภัย

ค ขายสินค้า

8 ลูกค้านับใคร

ก ผู้ขายสินค้า

ข ผู้ซื้อสินค้า

ค ผู้เก็บเงิน

9 ข้อใดคือจุดประสงค์ของการไปตลาด

ก ไปเดินเล่น

ข ไปซื้อสินค้า

ค ไปพักผ่อน

10 ใครทำหน้าที่ปราบผู้ร้าย

ก

ข

ค

11 ใครทำหน้าที่รักษาผู้ป่วย

ก

ข

ค

12 สัญญาณไฟจราจรมีทั้งหมดกี่สี

ก 3 สี

ข 4 สี

ค 5 สี

13 สัญญาณไฟสีเขียว หมายถึงอะไร

ก ให้รถไปได้

ข ให้หยุดรถ

ค ให้เตรียมตัว

14 สัญญาณไฟสีแดง หมายถึงอะไร

ก ให้รถไปได้

ข ให้หยุดรถ

ค ให้เตรียมตัว

15 สัญญาณไฟสีเหลือง หมายถึงอะไร

ก ให้รถไปได้

ข ให้หยุดรถ

ค ให้เตรียมตัว

16 คือเครื่องหมายอะไร

ก ให้ตรงไป

ข ให้เลี้ยวขวา

ค ให้เลี้ยวซ้าย

24 อาหารประเภทใดที่รับประทานแล้วร่างกายแข็งแรง

ก ชอกโกแลต ข นม ค น้ำอัดลม

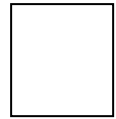
25 ข้อใดเป็นวิธีการดูแลสุขภาพที่ดี

ก เดินแอโรบิค ข สูบบุหรี่ ค รับประทานผัก

แบบทดสอบหลังเรียน

สาระการเรียนรู้ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก

หน่วย บ้านแสนสุข ชุมชนของเรา และอาชีพในชุมชน

ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียน ○ ล้อมรอบพยัญชนะที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1 ใครทำหน้าที่รักษาผู้ป่วย

ก

ข

ค

2 ใครทำหน้าที่ปราบผู้ร้าย

ก

ข

ค

3 ภาพใดเป็นบ้านสองชั้น

ก

ข

ค

4 ภาพใดเป็นบ้านทรงไทย

ก

ข

ค

5 ข้อใดไม่ใช่ส่วนประกอบของบ้าน

ก

ข

ค

6 ใครเป็นหัวหน้าครอบครัว

ก

แม่

ข

พ่อ

ค

พี่

7 ใครมีหน้าที่ทำงานบ้าน

ก

ยาย

ข

แม่

ค

ป้า

8 ลูกค้าคือใคร

ก

ผู้ขายสินค้า

ข

ผู้เก็บเงิน

ค

ผู้ซื้อสินค้า

9 ข้อใดกล่าวถึงหน้าที่ของพ่อค้า - แม่ค้าถูกต้อง

ก

ขายสินค้า

ข

รักษาความปลอดภัย

ค

กวาดตลาด

10 บุคคลในข้อใดไม่อยู่ในตลาด

ก

ชาวนา

ข

ลูกค้า

ค

แม่ค้า

11 ข้อใดคือจุดประสงค์ของการไปตลาด

ก ไปซื้อสินค้า ข ไปเดินเล่น ค ไปพักผ่อน

12 ใครเป็นผู้ดูแลความปลอดภัยบนท้องถนน

ก ตำรวจดับเพลิง ข ทหาร ค ตำรวจจราจร

13 ข้อใดเป็นการข้ามถนนที่ปลอดภัยที่สุด

ก. วิ่งข้ามเร็ว ๆ ข. เดินข้ามสะพานลอย ค. เดินข้ามช้า ๆ

14 ข้อใดเป็นการทำให้สุขภาพของเราแข็งแรง

ก นอนน้อย ๆ ข ออกกำลังกาย ค ทานมาก ๆ

15 สถานที่ไหนในชุมชนที่เหมาะสมแก่การออกกำลังกาย

ก ส่วนสาธารณะ ข หุ่นนา ค รีมถนน

16 ในสวนสาธารณะไม่ควรมีสิ่งใด

ก ขยะ ข ต้นไม้ ค ดอกไม้

17 ถ้านักเรียนเห็นคนทิ้งขยะบนพื้นนักเรียนควรทำอย่างไร

- ก ทำเฉยๆ ข เดินไปต้อย ค เดินไปบอกร

18 ข้อใดเป็นการทำให้ส่วนสาธารณะในชุมชนน่าอยู่

- ก ช่วยกันปลูกต้นไม้ ข นำของมาขาย ค นำสัตว์มาเลี้ยง

19 อาหารประเภทใดที่รับประทานแล้วร่างกายแข็งแรง

- ก นม ข ชอกโกแลต ค น้ำอัดลม

20 ข้อใดเป็นวิธีการดูแลสุขภาพที่ผิด

- ก รับประทานผัก ข สูบบุหรี่ ค ดื่มน้ำแอลกอฮอล์

21 สัญญาณไฟจราจรมีทั้งหมดกี่สี

- ก 2 ลิ ข 4 ลิ ค 5 ลิ

22 สัญญาณไฟสีแดง หมายถึงอะไร

- ก ให้หยุดรถ ข ให้รีบไปได้ ค ให้เตรียมตัว

23 สัญญาณไฟสีเขียว หมายถึงอะไร

- ก ให้หยุดรถ ข ให้รถไปได้ ค ให้เตรียมตัว

24 สัญญาณไฟสีเหลือง หมายถึงอะไร

- ก ให้เตรียมตัว ข ให้หยุดรถ ค ให้รถไปได้

25 คือเครื่องหมายอะไร

- ก ให้ตรงไป ข ให้เลี้ยวซ้าย ค ให้เลี้ยวขวา

ภาคผนวก จ

ค่าความยาก - ง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r)
ของแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย

ตาราง แสดงค่าที่คำนวณได้จากการหาค่าความยาก - ง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย นักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 จำนวน 50 ข้อ

ข้อที่	ความยาก – ง่ายของข้อสอบ (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	หมายเหตุ
1	0.95	-0.10	
2	0.20	0.20	
3	0.70	0.20	
4	0.35	0.30	
5	0.95	0.10	
6	0.75	-0.10	
7	0.65	0.50	
8	0.60	0.40	
9	0.80	0.40	
10	1.00	0.00	
11	0.75	-0.10	
12	0.80	0.00	
13	0.80	0.40	
14	0.70	0.40	
15	0.60	0.40	
16	0.35	0.30	
17	0.75	0.10	
18	0.80	0.40	
19	0.60	0.80	
20	0.85	0.10	
21	0.85	0.10	
22	0.80	0.40	
23	0.50	0.60	
24	0.60	0.00	
25	0.95	0.10	

ข้อที่	ความยาก - ง่ายของข้อสอบ (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	หมายเหตุ
26	0.90	0.20	
27	0.85	0.10	
28	1.00	0.00	
29	0.80	0.40	
30	0.80	0.20	
31	0.65	0.30	
32	0.70	0.60	
33	0.55	0.30	
34	0.50	0.40	
35	0.45	0.50	
36	0.50	0.00	
37	0.80	0.20	
38	0.50	0.20	
39	0.45	0.30	
40	0.85	0.30	
41	0.75	0.50	
42	0.90	0.00	
43	0.65	0.50	
44	0.55	0.50	
45	0.65	0.50	
46	0.45	0.10	
47	0.65	0.30	
48	0.75	0.50	
49	1.00	0.00	
50	0.45	0.30	

ตารางที่ แสดงค่าที่คำนวณได้จากการหาค่าความยาก - ง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย นักเรียนชั้นปทุมวัยปีที่ 2 จำนวน 25 ข้อ

ข้อที่	ความยาก - ง่ายของข้อสอบ(P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	หมายเหตุ
1	0.20	0.20	
2	0.70	0.20	
3	0.35	0.30	
4	0.65	0.50	
5	0.60	0.40	
6	0.70	0.40	
7	0.60	0.40	
8	0.35	0.30	
9	0.60	0.80	
10	0.80	0.40	
11	0.50	0.60	
12	0.65	0.30	
13	0.70	0.60	
14	0.55	0.30	
15	0.50	0.40	
16	0.45	0.50	
17	0.50	0.20	
18	0.45	0.30	
19	0.75	0.50	
20	0.65	0.50	
21	0.55	0.50	
22	0.65	0.50	
23	0.65	0.30	
24	0.75	0.50	
25	0.45	0.30	

ภาคผนวก จ

ตารางประเมินความสอดคล้องระหว่างตัวแปรกับข้อความของแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย

**ตารางประเมินความสอดคล้องระหว่างตัวแปรกับข้อคำถามของแบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2**

คำชี้แจง ให้ +1 ในกรณีที่มีความสอดคล้อง, 0 ในกรณีที่มีความไม่แน่ใจ, -1 ในกรณีที่มีความไม่สอดคล้อง

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน	1 ข้อใดคือภาพหน้าต่างของบ้าน				
		ก 				
		ข 				
	1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง	ก 				
		2 ข้อใดไม่ใช่ส่วนประกอบของบ้าน				
		ก 				
	2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ	ข 				
		ก 				
	3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่	3 ภาพใดเป็นบ้านสองชั้น				
		ก 				
	4. เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	ข 				
		ก 				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจ ภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน	4 ภาพใดเป็นบ้านทรงไทย ก ข ค 				
	1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง 2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ	5 สมาชิกในบ้านคนใดเป็นผู้หญิง ก ตา ข แม่ ค ลูก				
	3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่	6 สมาชิกในบ้านคนใดมีอายุน้อยที่สุด ก พ่อ ข พี่ชาย ค น้องสาว				
	4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	7 ใครมีหน้าที่ทำงานบ้าน ก แม่ ข ยาย ค ป้า				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจ ภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง 2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ 3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ 4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	8 ใครเป็นหัวหน้าครอบครัว ก พ่อ ข แม่ ค พี่				
		9 ถ้าเราทำน้ำหกบนพื้นเราควรใช้อุปกรณ์อะไรทำความสะอาด ก ข ค 				
		10 ข้อใดคืออุปกรณ์ทำความสะอาดบ้าน ก ข ค 				
		11 สถานที่ที่เป็นแหล่งรวมสินค้าอย่างหลากหลายเราเรียกว่าอะไร ก ร้านค้า ข ตลาด ค บ้าน				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจ ภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง 2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวก โดยหลักเกณฑ์ต่างๆ 3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ 4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	12 ข้อใดไม่ควรมียู่ในตลาด ก พ่อค้า ข แม่ค้า ค สุนัข				
		13 เราเรียกผู้ที่ขายของในตลาดว่าอะไร ก พ่อค้า – แม่ค้า ข ลูกค้า ค ตำรวจ				
		14 บุคคลในข้อใดไม่อยู่ในตลาด ก ชาวนา ข แม่ค้า ค ลูกค้า				
		15 ข้อใดกล่าวถึงหน้าที่ของพ่อค้า - แม่ค้าถูกต้อง ก กวาดตลาด ข รักษาความปลอดภัย ค ขายสินค้า				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจ ภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้	16 ลูกค้าคือใคร ก ผู้ขายสินค้า ข ผู้ซื้อสินค้า ค ผู้เก็บเงิน				
	ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting)หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง	17 ถ้าแม่ค้าทอนเงินให้เรา เกินเราควรทำอะไร ก นำไปคืนให้แม่ค้า ข ทำเฉย ๆ ค เก็บเงินไว้เอง				
	2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying)หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ	18 ถ้าไปซื้อของที่ตลาด แล้วถูกกระชากกระเป๋า นักเรียนจะอย่างไร ก ร้องไห้ ข บอกตำรวจ ค ทำเฉย ๆ				
	3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่	19 ข้อใดคือจุดประสงค์ ของการไปตลาด ก ไปเดินเล่น ข ไปซื้อสินค้า ค ไปพักผ่อน				
	4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	20 อุปกรณ์อะไรที่เราควร นำไปด้วยเมื่อไปตลาด ก ตะกร้า ข ปิ่นโต ค กระสอบ				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง 2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ 3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ 4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	21 ใครทำหน้าที่สอนหนังสือ ก ข ค 				
		22 ใครทำหน้าที่ปราบผู้ร้าย ก ข ค 				
		23 ใครทำหน้าที่รักษาผู้ป่วย ก ข ค 				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจ ภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง 2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวก โดยหลักเกณฑ์ต่างๆ 3. ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ 4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	24 ใครทำหน้าที่ป้องกันประเทศชาติ ก ข ค 				
		25 ใครทำหน้าที่ส่งจดหมาย ก ข ค 				
		26 ข้อใดเป็นเครื่องมือของคุณหมอ ก ข ค 				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจ ภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง 2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ 3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ 4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	27 ข้อใดเป็นยานพาหนะของทหาร ก ข ค 				
		28 ข้อใดเป็นอาวุธของตำรวจ ก ข ค 				
		29 เราควรไปส่งจดหมายที่ไหน ก ข ค 				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจ ภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง 2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ 3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ 4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	30 สถานที่ทำงานของบุรุษไปรษณีย์อยู่ที่ไหน ก ที่ทำการไปรษณีย์ ข โรงพยาบาล ค โรงเรียน				
		31 สัญญาณไฟจราจรมีทั้งหมดกี่สี ก 3 สี ข 4 สี ค 5 สี				
		32 สัญญาณไฟสีเขียว หมายถึงอะไร ก ให้รถไปได้ ข ให้หยุดรถ ค ให้เตรียมตัว				
		33 สัญญาณไฟสีแดง หมายถึงอะไร ก ให้รถไปได้ ข ให้หยุดรถ ค ให้เตรียมตัว				
		34 สัญญาณไฟสีเหลือง หมายถึงอะไร ก ให้รถไปได้ ข ให้หยุดรถ ค ให้เตรียมตัว				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง 2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ 3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ 4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	35 คือเครื่องหมายอะไร ก ให้ตรงไป ข ให้เลี้ยวขวา ค ให้เลี้ยวซ้าย				
		36 คือเครื่องหมายอะไร ก ให้ตรงไป ข ให้เลี้ยวขวา ค ให้เลี้ยวซ้าย				
		37 คือเครื่องหมายอะไร ก ให้ตรงไป ข ให้เลี้ยวขวา ค ให้เลี้ยวซ้าย				
		38 ข้อใดเป็นการข้ามถนนที่ปลอดภัยที่สุด ก เดินข้ามช้า ๆ ข เดินข้ามสะพานลอย ค วิ่งข้ามเร็ว ๆ				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจ ภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง 2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ 3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ 4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	39 ใครเป็นผู้ดูแลความปลอดภัยบนท้องถนน ก ตำรวจดับเพลิง ข ตำรวจจราจร ค ทหาร				
		40 ข้อใดคืออุปกรณ์ของตำรวจจราจร ก นกหวีด ข ร่ม ค เข็มขัด				
		41 ข้อใดเป็นการทำให้สุขภาพของเราแข็งแรง ก ออกกำลังกาย ข นอนน้อย ๆ ค ทานมาก ๆ				
		42 ถ้านักเรียนไม่สบายควรไปพบใคร ก ตำรวจ ข หมอ ค ทหาร				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประกอบด้วของค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง 2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ 3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ 4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	43 สถานที่ไหนในชุมชนที่เหมาะสมแก่การออกกำลังกาย ก ทุ่งนา ข สวนสาธารณะ ค ริมถนน				
		44 ในสวนสาธารณะไม่ควรมีสิ่งใด ก ดอกไม้ ข ต้นไม้ ค ขยะ				
		45 ข้อใดเป็นการทำให้อสวนสาธารณะในชุมชนน่าอยู่ ก ช่วยกันปลูกต้นไม้ ข นำสัตว์มาเลี้ยง ค นำของมาขาย				
		46 การดูแลรักษาสวนสาธารณะในชุมชนเป็นหน้าที่ของใคร ก ตำรวจ ข ประชาชน ค ยาม				

ตัวแปร	คำนิยาม	ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
ความเข้าใจ ภาษาไทย	ความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายในสิ่งที่เรียนมา และสามารถอธิบายความคิดหรือความคิดรวบยอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้	47 ถ้านักเรียนเห็นคนทิ้งขยะบนพื้นนักเรียนควรทำอย่างไร ก เดินไปบอก ข เดินไปต้อย ค ทำเฉย ๆ				
	ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน 1.แปลความหมาย (Interpreting) หมายถึง การเปลี่ยนจากรูปแบบหนึ่งไปเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง	48 อาหารประเภทใดที่รับประทานแล้วร่างกายแข็งแรง ก ชอกโกแลต ข นม ค น้ำอัดลม				
	2.จัดกลุ่ม/จัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การจัดสิ่งของให้เข้าพวกโดยหลักเกณฑ์ต่างๆ	49 อาหารประเภทไหนที่นักเรียนไม่ควรรับประทาน ก กาแฟ ข ผลไม้ ค ลูกอม				
	3.ลงความเห็น (Summarising) หมายถึง การย่อหรือสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ 4.เปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องระหว่างสองแนวคิด	50 ข้อใดเป็นวิธีการดูแลสุขภาพที่ดี ก เดินแอโรบิค ข สูบบุหรี่ ค รับประทานผัก				

ภาคผนวก ข

ตารางประเมินความสอดคล้องระหว่างตัวแปรกับแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
แบบสตอรี่ไลน์

ตารางประเมินความสอดคล้องระหว่างตัวแปรงานวิจัย เรื่อง ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2
สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	คำนิยาม	ขั้นตอนกิจกรรม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			-1	0	+1	
1. ฉาก (Setting)	เป็นสถานที่หรือภาพกว้างๆ ที่เป็นความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือสถานที่ที่อยู่อาศัยของตัวละครในเรื่องนั้นๆ	คุณครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่องที่จะเรียนรู้ในวันนี้ โดยคุณครูจะต้องเป็นผู้ตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนตอบคำถามแล้วร่วมกันสร้างฉากเรื่องนั้นๆ ขึ้นตามคำตอบหรือจินตนาการของนักเรียน				
2. ตัวละคร (Character)	คนหรือสัตว์ที่มีชีวิตโลกเล่นอยู่ในเนื้อเรื่อง เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับฉากหรือเหตุการณ์ในข้อ 1	ให้นักเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในเรื่องที่จะเรียน โดยนักเรียนจะมีฐานะเป็นตัวละครตัวหนึ่งของเรื่อง ซึ่งอาจสร้างเป็นสัญลักษณ์ ตุ๊กตา หรือหุ่นแทนก็ได้ ตัวละครนั้นๆ จะมีบทบาทในการเดินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ตัวละครหรือหุ่นที่สร้างขึ้นจะต้องมีความกลมกลืนและสัมพันธ์กับฉาก เช่น ฉากเป็นบ้าน ตัวละครก็คือสมาชิกในบ้าน				

ตัวแปร	คำนิยาม	ขั้นตอนกิจกรรม	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
			-1	0	+1	
3. การดำเนินชีวิต (A Way of life)	เรื่องราวในการดำรงชีวิตโดยปกติของตัวละคร	ให้นักเรียนซึ่งสมมติตนเองเป็นตัวละครในเรื่องต่างๆ ดำเนินชีวิตตามปกติของตัวละครในเรื่องนั้นๆ เช่น กิจวัตรประจำวันของตัวละครแต่ละคน เป็นต้น				
4. เหตุการณ์ (Event)	เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือปัญหาในความเป็นจริงที่ตัวละครต้องเผชิญหรือเป็นการสร้างสถานการณ์สมมติขึ้นมา แล้วให้ผู้เรียนเรียนรู้ สร้างความตระหนักฝึกแก้ไขปัญหาตามจุดประสงค์ของวิชาต่าง ๆ	ให้นักเรียนเรียนรู้ สร้างความตระหนักฝึกแก้ไขปัญหาตามจุดประสงค์ของสาระการเรียนรู้หน่วยต่างๆ ที่คุณครูวิเคราะห์จากหลักสูตร เช่น สาระการเรียนรู้ที่ 2 หน่วยบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เรื่อง บ้านแสนสุข เรื่องอาชีพในชุมชน เรื่องวันลอยกระทง เป็นต้น				

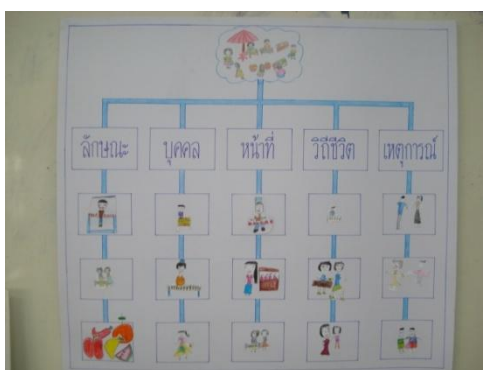
ภาคผนวก ซ

ผลงานของนักเรียน

สรุปบทเรียนการเรียนรู้หน่วยต่างๆ

หน่วย บ้านแสนสุข

หน่วย ตลาดในชุมชน

หน่วย อาชีพในชุมชน

หน่วย ความปลอดภัยในชุมชน

หน่วย การดูแลสุขภาพในชุมชน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่อง บ้าน

อธิบายลักษณะของบ้าน

ฟังนิทานเรื่องลูกหมูสามตัว

ร่วมกันเรียนรู้เรื่อง บ้าน

เล่นบทบาทสมมติเรื่อง บ้าน

ผลงานของหนู

ร่วมกันสรุปบทเรียน

ผลงานของหนู

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่อง ตลาด

ช่วยกันระดมความคิด

ช่วยกันวาดภาพตลาด

ประดิษฐ์ตัวละครที่อยู่ในตลาด

เล่นบทบาทสมมติเรื่อง ตลาด

ผลงานของหนู

ร่วมกันสรุปบทเรียน

ผลงานของหนู

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่อง อาชีพในชุมชน

โหวตคะแนนเสียง

สนทนาเรื่องอาชีพ

รวมคะแนน

ประดิษฐ์ชิ้นงาน

ร่วมกันสรุปบทเรียน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่อง ความปลอดภัยในชุมชน

สร้างเครื่องหมายจราจร

ร่วมกันสนทนาบทเรียน

ไฟจราจรของหนู

ร่วมกันสร้างชิ้นงานตัว

แทนกลุ่มนำเสนอผลงาน

ผลงานของหนู

เล่นบทบาทสมมติเรื่อง การปฏิบัติตามกฎจราจร

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่อง การดูแลสุขภาพในชุมชน

เล่นเกมวิ่งเก็บของ

ร่วมกันสนทนารักษาสุขภาพ

เล่นเครื่องเล่นสนาม

ช่วยกันสรุปบทเรียน